HRVATSKI SABOR

145

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I KOMISIJE EUROPSKIH ZAJEDNICA O PRAVILIMA ZA SURADNJU U VEZI S FINANCIJSKOM POMOĆI EUROPSKE KOMISIJE REPUBLICI HRVATSKOJ I PROVEDBE POMOĆI U OKVIRU KOMPONENTE V. (IPARD) INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

Proglašavam Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica o pravilima za suradnju u vezi s financijskom pomoći Europske komisije Republici Hrvatskoj i provedbe pomoći u okviru komponente V. (IPARD) Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA), kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 21. studenoga 2008. godine.

Klasa: 011-01/08-01/152

Urbroj: 71-05-03/1-08-2

Zagreb, 27. studenoga 2008.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I KOMISIJE EUROPSKIH ZAJEDNICA O PRAVILIMA ZA SURADNJU U VEZI S FINANCIJSKOM POMOĆI EUROPSKE KOMISIJE REPUBLICI HRVATSKOJ I PROVEDBE POMOĆI U OKVIRU KOMPONENTE V. (IPARD) INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Komisije europskih zajednica o pravilima za suradnju u vezi s financijskom pomoći Europske komisije Republici Hrvatskoj i provedbe pomoći u okviru komponente V. (IPARD) Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA), potpisan u Bruxellesu i Zagrebu 13. listopada 2008. u izvorniku na hrvatskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na hrvatskom jeziku, glasi:

SPORAZUM IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I KOMISIJE EUROPSKIH ZAJEDNICA O PRAVILIMA ZA SURADNJU U VEZI S FINANCIJSKOM POMOĆI EUROPSKE KOMISIJE REPUBLICI HRVATSKOJ I PROVEDBA POMOĆI U OKVIRU KOMPONENTE V. (IPARD) INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

Komisija Europskih zajednica (u daljnjem tekstu: »Komisija«), djelujući za i u ime Europske zajednice (u daljnjem tekstu: »Zajednica«) s jedne strane, i Vlada Republike Hrvatske, djelujući u ime Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: »Hrvatska«) s druge strane, u daljnjem tekstu zajednički nazvane »ugovorne stranke«,

Budući da:

(1) Dana 17. srpnja 2006., Vijeće Europske unije usvojilo je Uredbu (EZ-a) br. 1085/2006[1] kojom se uspostavlja Instrument pretpristupne pomoći (u daljnjem tekstu: »Okvirna uredba o programu IPA«). Na snazi od 1. siječnja 2007. godine, ovaj novi instrument predstavlja pravnu osnovu za pružanje financijske pomoći državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatima u nastojanjima na unapređenju političkih, gospodarskih i institucionalnih reformi na putu do punopravnog članstva u Europskoj uniji.

(2) Dana 12. lipnja 2007., Komisija je usvojila Uredbu Komisije (EZ-a) br. 718/2007[2] kojom se provodi Uredba o programu IPA, koja sadrži detaljne važeće odredbe o upravljanju i kontroli (u daljnjem tekstu: »Provedbena uredba o programu IPA«).

(3) Instrument pretpristupne pomoći (IPA) zamjenjuje pet prethodnih instrumenata u pretpristupnom razdoblju: Uredbu Vijeća (EEZ-a) br. 3906/1989 od 18. prosinca 1989. o ekonomskoj pomoći Republici Mađarskoj i Narodnoj Republici Poljskoj [3], Uredbu Vijeća (EZ-a) br. 1267/1999 od 21. lipnja 1999. kojom se uspostavlja instrument strukturnih politika za pretpristupno razdoblje[4], Uredbu Vijeća (EZ-a) br. 1268/1999 od 21. lipnja 1999. o potpori Zajednice za pretpristupne mjere za poljoprivredu i ruralni razvoj u zemljama podnositeljicama zahtjeva u srednjoj i istočnoj Europi u pretpristupnom

razdoblju[5]; Uredbu Vijeća (EZ-a) br. 2500/2001 od 17. prosinca 2001. o pretpristupnoj financijskoj pomoći za Tursku[6] i Uredbu Vijeća (EZ-a) br. 2666/2000 od 5. prosinca 2000. o pomoći Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Saveznoj Republici Jugoslaviji i Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji[7].

(4) Ti instrumenti i dalje se primjenjuju na pravne akte i obveze koje se primjenjuju na prethodnu proračunsku godinu 2007.

(5) Hrvatska ispunjava uvjete u okviru programa IPA, kako je određeno u Okvirnoj uredbi o programu IPA i Provedbenoj uredbi o programu IPA.

(6) Hrvatska je navedena u Dodatku I. Okvirne uredbe o programu IPA, te joj je stoga dostupno pet komponenti uspostavljenih u okviru programa IPA, odnosno, Pomoć u tranziciji i jačanje institucija, Prekogranična suradnja, Regionalni razvoj, Razvoj ljudskih potencijala i Ruralni razvoj (u daljnjem tekstu »IPARD«).

(7) Hrvatska je odobrila i predala program Komisiji u skladu sa člankom 184. Provedbene uredbe o programu IPA na odobrenje kao svoj Program za poljoprivredu i ruralni razvoj (u daljnjem tekstu »Program IPARD«).

(8) Program IPARD odobren je Odlukom Komisije od 25. veljače 2008.[8] donesenom u skladu sa člankom 7. stavkom 3. Okvirne uredbe o programu IPA. Stoga je potrebno donijeti uvjete za izvršenje IPARD programa, te svih njegovih izmjena i dopuna, od strane Hrvatske.

(9) U skladu sa člankom 17. Okvirne uredbe o programu IPA, Komisija i države korisnice sklapaju Okvirne sporazume o provedbi pomoći. Sektorski sporazumi o provedbi IPARD programa sklapaju se između Komisije i država korisnica ili njenih provedbenih tijela, po potrebi.

(10) Dana 17. prosinca 2007. sklopljen je Okvirni sporazum[9] između Vlade Republike Hrvatske i Komisije o pravilima za suradnju u svezi financijske pomoći Zajednice Hrvatskoj i provedbi pomoći u okviru programa IPA.

(11) Pomoć u okviru programa IPA provodi se putem potpuno decentraliziranog upravljanja u skladu sa člankom 10. Provedbene uredbe o programu IPA.

(12) Stoga je potrebno utvrditi daljnja detaljna pravila za Hrvatsku za provedbu i upravljanje programom IPARD u Sektorskom sporazumu (u daljnjem tekstu »Sporazum«),

SPORAZUMJELE SU SE:

Odjeljak I.
OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Polje primjene

Ovaj Sporazum odnosi se na upravljanje i provedbu IPARD programa za Hrvatsku i dopunjuje Okvirni sporazum.

Članak 2.

Opće odredbe Okvirnog sporazuma

Članci 1. i 2. Okvirnog sporazuma primjenjuju se mutatis mutandis na ovaj Sporazum. Pozivanja u ovim odredbama na Okvirnu uredbu o programu IPA i Provedbenu uredbu o programu IPA tumače se kao da također uključuju Okvirni sporazum.

Članak 3.

Usklađenost sa Sporazumima

1. Hrvatska poduzima sve potrebne korake kako bi osigurala odgovarajuće izvršavanje svih aktivnosti pomoći i omogućila provedbu IPARD programa u skladu s Okvirnim sporazumom i ovim Sporazumom. Pozivanje na usklađenost sa Sporazumima smatra se da također uključuje usklađenost s IPARD programom, Višegodišnjim financijskim sporazumom i Odlukom Komisije iz članka 25.

2. U slučaju sukoba, odredbe Sporazuma će prevladati nad onima iz IPARD programa.

Članak 4.

Usklađenost s ostalim instrumentima

1. Pored članka 4. stavka 1. točke (a) Okvirnog sporazuma, Komisija i Hrvatska osiguravaju usklađenost i koordinaciju pomoći unutar i između IPARD programa, ostalih sastavnica u okviru Okvirne uredbe o programu IPA i pomoći od Europske investicijske banke (EIB) i ostalih međunarodnih financijskih instrumenata, na razinama planiranja, programiranja i provedbe.

2. Svako preklapanje između mjera koje su obuhvaćene pomoći pružene u okviru različitih sastavnica programa IPA izbjegava se i nijedan izdatak neće biti financiran u okviru više od jedne sastavnice.

3. Hrvatska posebice osigurava da ako bi projekt u okviru IPARD programa, zbog svoje prirode, mogao također biti u cijelosti ili djelomično prihvatljiv za pomoć u okviru jednog od ostalih instrumenta iz stavka 1., ne postoji rizik da bi se izdatak mogao dodijeliti više od jednom. Za sve takve projekte, na svim računima s potvrdama, kako je navedeno u članku 44. stavku 1. točki (b), ovlašteni službenik mora jasno otisnuti pečat »IPARD« prije nego ih IPARD Agencija plati, kako je navedeno u članku 12.

4. Provedba IPARD programa u skladu je s odgovarajućim pravilima primjenjivim na programe ruralnoga razvoja u državama članicama.

Članak 5.

Zaštita financijskih interesa Zajednice

1. U provedbi članaka 28. i 29. Okvirnog sporazuma od strane Hrvatske, Uredba Vijeća (EZ-a, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 2005.[10] o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica primjenjuje se *mutatis mutandis.*

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., u slučaju nepoštivanja obveze za koju se sumnja ili je dokazano da postoji od strane krajnjeg korisnika u vezi IPARD programa, kao i pokušaj da se osigura od IPARD Agencije, kako je navedeno u članku 12., i od isplata Nacionalnog fonda na koje nema pravo, Hrvatska obavlja sva takva nepoštivanja obveza i pokušaje istih u okviru nacionalnih pravnih postupaka na način koji nije ništa manje stroži od onog u slučajevima koji uključuju javne nacionalne fondove.

Članak 6.

Državna potpora

1. U svrhu ovoga Sporazuma Tijelo za ugovaranje u skladu sa člankom 167. Financijske uredbe jest tijelo nacionalnog javnog sektora koje je korisnik pomoći u okviru programa.

2. Hrvatska osigurava za sve javne pomoći koje narušavaju ili prijete narušavanju tržišnog natjecanja davanjem prednosti određenim poduzećima ili proizvodnji određenih dobara odobrenih u okviru IPARD programa, koji se odnose na proizvode osim onih navedenih u Glavi IV., Poglavlju II. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju[11], poštivanje članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Odjeljak II.
SUSTAV ZA UPRAVLJANJE I NADZOR

Pododjeljak 1.
OPĆE ODREDBE

Članak 7.

Polje primjene

Ovaj Odjeljak utvrđuje sustav upravljanja i kontrole za izvršenje IPARD programa i dopunjuje odredbe u okviru Odjeljaka II. i III. Okvirnog sporazuma.

Članak 8.

Provedbena načela

1. Provedba IPARD programa provodi se od strane Hrvatske na temelju decentraliziranog upravljanja bez *ex-ante* kontrole, pri čemu Komisija prenosi upravljanje programom IPARD na sustav upravljanja i kontrole odabran za IPARD program, zadržavajući ukupnu krajnju odgovornost za izvršenje općeg proračuna u skladu sa člankom 53. točkom c Financijske uredbe i odgovarajućim odredbama EZ-a. Primjenjuje se u skladu s odredbama iz članka 53. točka c Uredbe Vijeća (EZ-a, Euratom) br.1605/2002 od 25. lipnja 2002.[12].

2. Financijska godina je od 1. siječnja do 31. prosinca.

Pododjeljak 2.
STRUKTURE I TIJELA

Članak 9.

Funkcije i zajedničke odgovornosti struktura, direkcija i tijela

1. Strukturama, direkcijama i tijelima navedenima u članku 6. Okvirnog sporazuma dodjeljuju se funkcije i odgovornosti kako je utvrđeno u njegovom Dodatku I.

2. Hrvatska, formalnim aktom na ministarskoj razini, odlučuje o imenovanju struktura, direkcija i tijela iz točke 1. nakon što se uvjerila u to da upravna rješenja odnosnih struktura, direkcija i tijela nude dostatna jamstva da su sposobne ispunjavati svoje funkcije i odgovornosti.

3. Strukture, direkcije i tijela navedena u članku 6. točki (d), (e) i (f) Okvirnog sporazuma, i sve njihove funkcije i odgovornosti uključujući funkcije dodijeljene ostalim tijelima, sačinjavaju sustav upravljanja i kontrole i stoga, nakon njihovog imenovanja, podliježu akreditaciji od strane Hrvatske i prijenosu upravljanja od strane Komisije. Dodjeljuju im se glavne funkcije i odgovornosti kako je utvrđeno u Dodatku I. (u daljnjem tekstu: »kriteriji akreditacije«), uključujući sve potrebne odredbe usvojene radi zaštite interesa Zajednice.

4. Sve ostale strukture, direkcije i tijela uspostavljene unutar općeg okvira utvrđenog u članku 6. Okvirnog sporazuma, ali izvan sustava upravljanja i kontrole imenuju se prije prve akreditacije sustava upravljanja i kontrole. Ne podliježu akreditaciji od strane Hrvatske niti prijenosu upravljanja od strane Komisije.

5. Nacionalni fond i IPARD Agencija, kako je navedeno u članku 12. i sva njihova ovlaštena tijela, vode zaseban računovodstveni sustav ili zasebne računovodstvene kodifikacije koje udovoljavaju Međunarodnim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima. Također uspostavljaju postupke kako bi se osiguralo čuvanje dokumentacije koja je potrebna kako bi se zajamčio odgovarajući tijek revizije.

Članak 10.

Funkcije i odgovornosti dužnosnika nadležnog za akreditaciju

1. Dužnosnik nadležan za akreditaciju (u daljnjem tekstu: »DNA«) djeluje kao jedini sugovornik za sva pitanja koja se odnose na IPARD program što se tiče priopćavanja Komisiji informacija iz članaka 22., 23. i 25. stavka 1.ovoga Sporazuma.

2. Pri obavljanju svojih zadaća, DNA može, u skladu s nacionalnim postupcima, pozvati ostala administrativna tijela ili odjele, posebice one s računovodstvenom ili tehničkom ekspertizom.

3. DNA osigurava da se sve predložene promjene uvjeta provedbe i plaćanja sustava upravljanja i kontrole nakon njihove akreditacije i prijenosa upravljanja predaju Komisiji, uz primjerak tijelu nadležnome za reviziju, radi ispitivanja i odobrenja prije njihove provedbe. Izjavljuje, u pisanom obliku, nakon valjanog ispitivanja predloženih promjena, dali se uvjerio u to da je neprekidno ispunjavanje svih zahtjeva utvrđenih u Sporazumima potvrđeno.

Članak 11.

Funkcije i odgovornosti nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje i nacionalnog fonda

1. Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje (u daljnjem tekstu: »NDO«), uključujući Nacionalni fond (NF), dodijeljene su funkcije i odgovornosti u skladu s Dodatkom I.

2. NDO nosi ukupnu odgovornost za financijsko upravljanje fondovima Zajednice u Hrvatskoj i odgovoran je za pravovaljanost i ispravnost odnosnih transakcija. NDO djeluje kao jedini sugovornik s Komisijom za sva pitanja koja se odnose na IPARD program u vezi s:

(a) distribucijom tekstova i smjernica Zajednice koji se odnose na sustav upravljanja i kontrole i na sva ostala tijela odgovorna za njihovu provedbu, kao i njihova usklađena primjena;

(b) priopćavanjem Komisiji informacija iz članka 24.;

(c) dostupnošću Komisiji potpunog registra računovodstvenih podataka koji je potreban u svrhu statistike i kontrole.

3. NDO osigurava da sve predložene promjene uvjeta provedbe i plaćanja IPARD Agencije, navedene u članicma 12. i 14. nakon akreditacije, bude dostavljena DNA-u i Komisiji, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju, radi ispitivanja i odobrenja prije njihove primjene.

Članak 12.

Imenovanje operativne strukture

1. Operativna struktura koja se odabire za IPARD program u skladu sa člankom 28. Provedbene uredbe o programu IPA, člankom 6. stavkom 1. točkom (f) i Dodatkom A Okvirnog sporazuma sastoji se od sljedećih zasebnih tijela:

(a) Upravne direkcije,

(b) IPARD Agencije.

2. Oni se utvrđuju u skladu sa člancima 13. i 14.

3. Čelnici tijela koja čine operativnu strukturu moraju biti jasno imenovani i odgovorni za zadatke koji su dodijeljeni njihovim odnosnim tijelima, u skladu sa člankom 8. stavkom 3. Okvirnog sporazuma.

Članak 13.

Funkcije i odgovornosti Upravne direkcije

1. Upravnoj direkciji dodijeljene su funkcije i odgovornosti u skladu s Dodatkom I.

2. Upravna direkcija obavlja sljedeće zadaće:

(a) izrađuje nacrt IPARD programa;

(b) osigurava da su operacije odobrene i financirane u skladu s kriterijima i mehanizmima primjenjivim na IPARD program, te da su u skladu s odgovarajućim pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima;

(c) Praćenje IPARD programa i pomaganje u radu Odbora za praćenje IPARD programa kako je utvrđeno u članku 61., odnosno osiguravanje dokumentacije potrebne za nadzor kvalitete provedbe IPARD programa;

(d) sastavljanje godišnjih i završnih izvješća o provedbi, kako je utvrđeno u članku 68. i, nakon savjetovanja s Agencijom IPARD, i nakon što ih je pregledao Odbor za praćenje IPARD programa, predavanje istih Komisiji, nacionalnom koordinatoru programa IPA (NKIPA-u) i NDO-u;

(e) uspostavu, održavanje i nadogradnju odgovarajućeg sustava izvještavanja i informiranja.

3. Upravna direkcija u skladu sa člancima 63. – 67., uspostavlja sustav za prikupljanje financijskih i statističkih informacija o napretku IPARD programa, ukoliko uspostavu takvoga sustava nije poduzela IPARD Agencija, te navedene podatke prosljeđuje Odboru za praćenje IPARD programa, u skladu sa sklopljenim sporazumima između Hrvatske i Komisije, koristeći, gdje je to moguće, računalne sustave koji omogućuju razmjenu podataka s Komisijom.

4. Upravna direkcija predlaže prilagodbe IPARD programa Komisiji i NKIPA-u nakon savjetovanja s Agencijom IPARD, i nakon sporazuma s Odborom za praćenje IPARD programa. Upravna direkcija odgovorna je za osiguravanje da su

relevantna tijela obaviještena o potrebi da se naprave odgovarajuće administrativne promjene, kada su takve promjene zatražene nakon Odluke od strane Komisije da se izmijeni i dopuni IPARD program.

5. Upravna direkcija svake godine sastavlja akcijski plan za operacije predviđen u okviru mjera tehničke pomoći koji se predaje Odboru za praćenje IPARD programa za sporazum.

6. Upravna direkcija svake godine savjetuje i obavještava Komisiju, nakon što je primila savjet od Odbora za praćenje IPARD programa, o inicijativama koje su poduzete i koje će se poduzeti, u vezi informiranja javnosti o ulozi koju Zajednica igra u programu IPARD i njezinim rezultatima.

7. Upravna direkcija osigurava da se procjene IPARD programa obave u rokovima određenim u ovome Sporazumu i da poštuju uobičajeni okvir praćenja i procjene u skladu sa člankom 63. stavkom 5., te za predavanje obavljenih procjena relevantnim nacionalnim tijelima i Komisiji.

8. Upravna direkcija osigurava usklađenost s obvezama u vezi promidžbe iz članka 24. Okvirnog sporazuma.

9. Kada se dio njezinih zadaća predaje drugome tijelu, Upravna direkcija zadržava potpunu odgovornost za učinkovitost i valjanost upravljanja i provedbe tih zadaća.

Članak 14.

Funkcije i odgovornosti IPARD Agencije

1. IPARD Agenciji dodijeljene su funkcije i odgovornosti u skladu s Dodatkom I.

2. IPARD Agencija provodi, između ostalog, sljedeće zadaće provedbe i plaćanja:

(a) poziva na podnošenje prijava i objavljuje uvjete za prihvatljivost;

(b) odabire i provjerava operacije u skladu s kriterijima i mehanizmima primjenjivim na IPARD program, i poštivanje odgovarajućih pravila Zajednice i nacionalnih pravila;

(c) provjerava zahtjeve za odobrenje projekta naspram odredbi i uvjeta prihvatljivosti, i usklađenost sa sporazumima uključujući, po potrebi, odredbe javne nabave;

(d) utvrđuje ugovorne obveze u pisanom obliku između IPARD Agencije i krajnjih korisnika uključujući informacije o mogućim sankcijama u slučaju nepoštivanja tih obveza i, ukoliko je potrebno, izdaje odobrenje za započinjanje s radom;

(e) dogovara provedbu planova potpore i dodjelu i potpisivanje ugovora;

(f) izvršava plaćanje i povrat sredstava od krajnjeg korisnika;

(g) izvršava provjeru na licu mjesta kako bi se uspostavila prihvatljivost i prije i nakon odobrenja projekta;

(h) provodi provjere kako bi osiguralo da su izdaci pristigli na naplatu učinjeni u skladu s primjenjivim pravilima, da je roba dostavljena i usluge izvršene sukladno relevantnoj odluci, te da su zahtjevi za plaćanje sa strane krajnjeg korisnika ispravni: Te potvrde pokrivaju financijske, administrativne, tehničke i fizičke aspekte operacija, kako je prikladno;

(i) podržava mjere za osiguranje napretka provedenih projekata;

(j) izvješćuje o napretku mjera koje su provedene na temelju pokazatelja;

(k) osigurava da je krajnji korisnik svjestan doprinosa Zajednice projektu;

(l) osigurava izvješćivanje o nepravilnostima;

(m) osigurava da NDO, Nacionalni fond i Upravna direkcija dobiju sve potrebne informacije kako bi mogli obavljati svoje zadaće.

S obzirom na ulaganja u projekte infrastrukture one vrste od koje se obično očekuje da stvori znatnu neto dobit, IPARD Agencija ocjenjuje, prije no što sklopi ugovorne dogovore s potencijalnim korisnikom, da li je projekt te vrste. Ako se može zaključiti da jest, IPARD Agencija osigurava da javna pomoć iz svih izvora ne prelazi 50% ukupnih troškova vezanih uz projekt i smatranih prihvatljivim za sufinanciranje Zajednice.

3. S obzirom na ulaganja u projekte osim u one infrastrukturne vrste koji ne stvaraju neto dobit, IPARD Agencija osigurava da za svaki projekt u okviru IPARD programa akumulacija javne pomoći dodijeljene iz svih izvora ne prelazi najviše gornje granice za javni izdatak utvrđen u članku 34. Mjere za obučavanje smatraju se ljudskim kapitalom, a ne ulaganjem u svrhu ovoga stavka.

Članak 15.

Imenovanje tijela nadležnog za reviziju

1. Tijelo nadležno za reviziju koje treba imenovati za IPARD program u skladu s člankom 29. Provedbene uredbe o programu IPA i člankom 6. stavkom (g) i Dodatkom A Okvirnog sporazuma imenuje Hrvatska.

2. Tijelo nadležno za reviziju je operativno i funkcionalno neovisno o sustavu upravljanja i kontrole i ima odgovarajuće tehničko zvanje.

Članak 16.

Funkcije i odgovornosti tijela nadležnog za reviziju

1. Tijelo nadležno za reviziju djeluje kao jedini sugovornik Komisije za sva pitanja vezana uz IPARD program što se tiče distribucije tekstova i smjernica Zajednice koji se odnose na njezine funkcije i odgovornosti.

2. Tijelo nadležno za reviziju djeluje pod nadležnosti svoga čelnika. Osobito ispunjava sljedeće funkcije i preuzima sljedeće odgovornosti:

(a) Tijekom svake godine, uspostavlja i izvršava godišnji plan rada revizije koji obuhvaća revizije čiji je cilj potvrđivanje:

i. djelotvornog rada sustava upravljanja i kontrole;

ii. pouzdanosti računovodstvenih podataka koji se dostavljaju Komisiji.

Godišnji plan rada revizije šalje se Komisiji i DNA-u, uz primjerak NDO-u, prije početka predmetne godine.

(b) Podnosi izvješća i mišljenja kako slijedi:

i. godišnje izvješće o obavljenim revizijama prema obrascu u Dodataku C Okvirnom sporazumu i utvrđivanju resursa koje je tijelo nadležno za reviziju koristilo i sažetak svih nedostataka otkrivenih u sustavu upravljanja i kontrole ili nalazima revizije transakcija izvršenih u skladu s godišnjim planom rada revizije tijekom prethodnih 12 mjeseci, zaključno na dan 30. rujna odnosne godine. Godišnje izvješće o obavljenim revizijama šalje se Komisiji i DNA-u, uz primjerak NDO-u, do 31. prosinca svake godine. Prvo takvo izvješće pokriva razdoblje od 1. siječnja 2007. do 30. rujna 2008.

ii. Godišnje revizijsko mišljenje prema obrascu u Dodatku D Okvirnom sporazumu, uz izvješće kojime se podupire to mišljenje, o tome rade li sustavi upravljanja i kontrole učinkovito i poštuju li zahtjeve sporazuma i Provedbene uredbe o programu IPA. Ovo se mišljenje šalje Komisiji i DNA-u, uz primjerak NDO-u. Pokriva isto razdoblje i ima iste rokove kao i godišnje izvješće o obavljenim revizijama.

iii. Godišnje revizijsko mišljenje o računima i završnoj izjavi o izdacima, uz izvješće kojime se podupire to mišljenje, ili u vrijeme zatvaranja IPARD programa revizijsko mišljenje, uz završno izvješće o reviziji, o završnoj izjavi o izdacima prema obrascu u Dodatku E Okvirnom sporazumu. Šalje se Komisiji i DNA-u u isto vrijeme kad i odnosna završna izjava o izdacima koju podnosi NDO ili najkasnije u roku od tri mjeseca od podnošenja te završne izjave o izdacima.

3. Izvješća i mišljenja iz stavka 2. temelje se na ispitivanju postupaka i na uzorku transakcije.

4. Godišnje revizijsko mišljenje o sustavu upravljanja i kontrole, i s time povezana izvješća o reviziji, obuhvaća usklađenost akreditiranih struktura sa sporazumima i o tome je li se njihovim sustavom upravljanja i kontrole – namijenjenim da doprinesu dobivanju pouzdanih računa i izjava o izdacima dostavljenih Komisiji i da pomognu u osiguranju, između ostalog, pravovaljanosti i ispravnosti transakcija na koje se te izjave odnose – upravljalo na učinkovit način.

Tijelo nadležno za reviziju izjavljuje, u mišljenju iz ovoga stavka, da li je dobilo prihvatljivo jamstvo da:

(a) se sustavom upravljanja i kontrole uspostavljenim za operacije u okviru komponente IPARD tijekom odnosnog razdoblja upravljalo učinkovito u svakom materijalnom pogledu, i

(b) su nalazi revizije reprezentativne prirode glede izjave o jamstvu NDO-a.

U izvješću iz ovoga stavka se navodi:

(a) da li je sustav upravljanja i kontrole u skladu s kriterijima akreditacije;

(b) da li su postupci i funkcije sustava upravljanja i kontrole takvi da daju razumno jamstvo da su operacije zaračunate programu IPARD u skladu s ovim Sporazumom, i koje preporuke su napravljene za poboljšanje sustava;

(c) da li su slijeđene preporuke o poboljšanju sustava upravljanja i kontrole upućene NDO-u;

(d) da li su nalazi revizije u skladu s prisutnošću ili odsutnošću rezervacija od strane NDO-a na izjave o jamstvu;

(e) da li se naišlo na iznimne transakcije ili tehničke poteškoće glede odnosnog razdoblja;

(f) da li je napravljena bilo kakva važna promjena od prethodnog izvješća o informacijama.

Izvješću moraju biti priložene informacije o broju i osposobljenosti osoblja koje obavlja reviziju, o obavljenom poslu, o broju ispitanih transakcija, o primijenjenim stupnjevima značajnosti i pouzdanosti, o svim otkrivenim nedostacima i preporukama za poboljšanje, te o operacijama tijela nadležnog za reviziju i ostalih revizijskih tijela, unutar i izvan sustava upravljanja i kontrole, od kojih je dobiven dio ili cijelo jamstvo tijela nadležnog za reviziju o izvještenim pitanjima.

5. Godišnje revizijsko mišljenje o računima i izjava o izdacima ili, u vrijeme završnog zatvaranja IPARD programa, revizijsko mišljenje o završnoj izjavi o izdacima, zatvaranje IPARD programa ili dijelova IPARD programa, i uz to vezana izvješća o reviziji, obuhvaća usklađenost isplata sa sporazumima samo u vezi sa sposobnosti akreditirane administrativne strukture da osigura da je takva usklađenost provjerena prije izvršenja isplate.

Tijelo nadležno za reviziju navodi, u mišljenju iz ovoga stavka, da li se dostatno uvjerilo da:

(a) potvrđeni računi i izjave o izdacima i za zatvaranje IPARD programa ili dijelova IPARD programa izjava o izdacima za konačni saldo doprinosa Zajednice programu IPARD, koji se šalju Komisiji ne sadrže pogrešne materijalne izjave; i

(b) nikakve značajne promjene nisu utjecale na njegovo godišnje revizijsko mišljenje o sustavu upravljanja i kontrole.

U svrhu konačnog zatvaranja, ovo mišljenje se odnosi na valjanost završne deklaracije o izdacima, točnosti financijskih informacija i mora biti potkrijepljeno završnim izvješćem o obavljenoj reviziji.

Izvješće iz ovoga stavka navodi:

(a) da li su godišnja izvješća iz članka 50. u skladu s knjigama i zabilješkama Nacionalnog fonda i IPARD Agencije;

(b) da li su izjave o izdacima kako je predviđeno člankom 39. materijalno točne, potpune i da je točna evidencija operacija zaračunata programu IPARD;

(c) da li su financijski interesi Zajednice primjereno zaštićeni glede iznosa koje je potrebno prikupiti i, po potrebi, jamstva koja je potrebno dobiti;

(d) da li se naišlo na bilo koje iznimne transakcije ili tehničke poteškoće glede odnosne financijske godine;

(e) da li je bilo kakva značajna promjena utjecala na sustav upravljanja i kontrole, posebice glede poštivanja kriterija akreditacije i, gdjegod su prethodno utvrđena područja poboljšanja, da li je dan odgovarajući slijed od prethodnog izvješća i mišljenja iz stavka 4.

Izvješću moraju biti priložene informacije o broju i osposobljenosti osoblja koje obavlja reviziju, o obavljenom poslu, o broju ispitanih transakcija, o primijenjenim stupnjevima značajnosti i pouzdanosti, o svim otkrivenim nedostacima i preporukama za poboljšanje, te o operacijama tijela nadležnog za reviziju i ostalih revizijskih tijela, unutar i izvan sustava upravljanja i kontrole, od kojih je dobiven dio ili cijelo jamstvo tijela nadležnog za reviziju o izvještenim pitanjima.

6. Tijelo nadležno za reviziju provodi svoje ispitivanje sustava upravljanja i kontrole prema Međunarodnim općeprihvaćenim revizijskim standardima i prema svim smjernicama o primjeni tih standarda utvrđenih od strane Komisije. Ako je imenovano tijelo nacionalna revizijska institucija, može prenijeti neka ili sva ispitivanja iz stavka 2. pod uvjetom da su zadaće učinkovito izvršene. Tijelo nadležno za reviziju u svim slučajevima zadržava ukupnu odgovornost za zadaće.

Provjere se moraju provoditi i tijekom i nakon kraja svake financijske godine.

7. Mišljenje tijela nadležnog za reviziju o godišnjem računu i nalazima revizorskih izvješća iz stavka 2. točke (b) alineje (iii) posebice navodi da li je dobiveno prihvatljivo jamstvo da li su računi koji se proslјeđuju Komisiji istiniti, potpuni i točni, i da li su postupci unutarnje kontrole zadovoljavajuće obavljeni. Mišljenje i izvješće mora biti sastavljeno najkasnije do 15. travnja godine nakon odnosne financijske godine i tijelo nadležno za reviziju mora ga dostaviti Komisiji najkasnije do 30. travnja.

8. Odbor za praćenje IPARD programa iz članka 61. dobiva primjerak mišljenja i izvješća.

Članak 17.

Priopćavanje informacija

Hrvatska Komisiji šalje sljedeće informacije, izjave i dokumente:

1. za akreditirane strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole kako je utvrđeno u člancima 9., 10. i 15. Okvirnog sporazuma:

(a) njihov akt akreditacije;

(b) njihove funkcije i odgovornosti;

(c) po potrebi, povlačenje njihove akreditacije;

(d) i sve ostale važne informacije koje Komisija zahtijeva.

2. Za NKIPA-a, DNA-a, i Tijelo nadležno za reviziju:

(a) svoje ime;

(b) detalje o adresi;

(c) sve ostale važne informacije koje Komisija zahtijeva.

3. Za mjere koje se odnose na radnje koje financira IPARD program:

(a) izjave o izdacima, koje također djeluju kao zahtjevi za plaćanje, potpisani od strane NDO-a i popraćeni potrebnim informacijama u skladu sa člankom 39.;

(b) procjene njegovih financijskih zahtjeva u skladu sa člankom 38. stavkom 4.;

(c) revizijska mišljenja izvješća o sustavu upravljanja i kontrole sastavljena od strane tijela nadležnog za reviziju iz članka 28.;

(d) godišnja izvješća iz članka 50. uz izjavu o jamstvu koju je potpisao NDO kako je utvrđeno u članku 27., uz priložene potrebne informacije za njihovu potvrdu obračuna u skladu sa člankom 51., i revizijska mišljenja i izvješća o računima i izjavama o izdacima sastavljenima od strane tijela nadležnog za reviziju iz članka 28.

Razmjena informacija i dokumenata između Komisije i organa Hrvatske obavlja se elektronskim putem, uporabom sigurnog sustava. Ako dođe do nepravilnosti u radu računalnog sustava ili nema stabilne veze, Hrvatska može, uz prethodno odobrenje Komisije, poslati dokumente u drugačijem obliku, pod uvjetima koje je ona utvrdila. Dogovori glede zatražene razmjene podataka moraju se obaviti između Komisije i Hrvatske najkasnije do imenovanja odnosnih struktura, direkcija i tijela utvrđenih u članku 6. Okvirnog sporazuma.

Pododjeljak 3.
KONTROLE

Članak 18.

Opća načela kontrole

1. Kontrole, po potrebi, uključuju provjere prije odabira projekta, ponovno mjerenje, provjere količine i kvalitete roba ili pruženih usluga, analizu ili uzorak provjere, provjere prije isplate, ex-post provjere o isplati i sve posebne odredbe za provedbu sporazuma u pogledu pravovaljanosti i ispravnosti izdataka.

2. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe u sporazumima, Hrvatska osigurava da se pravovaljanost i ispravnost iznosa koji se plaća potražiteljima ili njihovim opunomoćenicima, uključujući sve kriterije prihvatljivosti koje je utvrdila Zajednica ili IPARD program, može provjeriti u skladu s nizom provjerljivih pokazatelja koji se utvrđuju od strane Hrvatske.

3. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe u sporazumima, neće se izvršiti isplata u korist potražitelja ili njihovih opunomoćenika za koje je ustanovljeno da su umjetno stvorili uvjete potrebne za dobivanje takvih isplata s ciljem dobivanja prednosti što je protivno ciljevima potpore.

4. Hrvatska određuje odgovarajuće kriterije, metode i sredstva za provjeru uvjeta za dodjeljivanje potpore za svaku mjeru podrške.

5. Provjera kriterija prihvatljivosti sastoji se od administrativne provjere i provjere na licu mjesta, provedene na svim zahtjevima za odobrenje i zahtjevima za isplatu, i obuhvaća sve elemente koje je moguće i prikladno kontrolirati. Te provjere se također provode nakon obavljene konačne isplate za projekt, kako je utvrđeno u članku 21. Postupci osiguravaju evidentiranje obavljenog posla vezanog za praćenje, rezultate provjere i mjere poduzete kako bi se otklonila odstupanja.

6. Po potrebi, provjera kriterija prihvatljivosti uzima u obzir rezultate provjera koje provode ostale službe, tijela ili organizacije uključene u provjere poljoprivrednih subvencija.

Članak 19.

Administrativne provjere

1. Administrativne provjere zahtjeva za odobrenje posebice uključuju provjeru:

(a) prihvatljivosti operacije za koju se traži potpora;

(b) poštivanja kriterija odabira kako je utvrđeno u programu IPARD;

(c) usklađenosti operacije za koju se traži potpora s primjenjivim nacionalnim pravilima i pravilima Zajednice, posebice o, i gdje je to potrebno, javnoj nabavi, državnoj potpori i ostalim odgovarajućim standardima koje je utvrdilo nacionalno zakonodavstvo ili su utvrđeni u programu IPARD;

(d) razumnosti predloženih troškova, što se procjenjuje uporabom odgovarajućeg sustava procjene, kao što su referentni troškovi, usporedba različitih ponuda ili odbor za procjenu;

(e) pouzdanosti podnositelja zahtjeva, u odnosu na bilo koju informaciju od treće strane.

2. Administrativne provjere zahtjeva za isplatu posebice uključuju, i ukoliko je to prikladno za zahtijevani upit, provjeru:

(a) dostave sufinanciranih proizvoda i usluga;

(b) opravdanosti traženih izdataka;

(c) da li je dovršena operacija uspoređena s operacijom za koju je zahtjev za potporu predan i odobren.

3. Isplate od korisnika moraju biti potkrijepljene originalnim računima i dokumentima s dokazom uplate. Ako to ne može biti učinjeno, isplate moraju biti potkrijepljene dokumentima jednake dokazne vrijednosti.

4. Administrativne provjere uključuju postupke za izbjegavanje nepravilnog dvostrukog financiranja s ostalim programima Zajednice ili nacionalnim programima. Ako postoji financiranje iz drugih izvora, te provjere osiguravaju da ukupna primljena pomoć ne prekrši najvišu dopuštenu gornju granicu pomoći.

5. Naznake nepravilnosti popraćene su bilo kojim drugim odgovarajućim administrativnim postupkom.

Članak 20.

Provjere na licu mjesta

1. Provjere na licu mjesta obuhvaćaju sva zaduženja i obveze potražitelja ili krajnjeg korisnika što se može provjeriti u vrijeme posjete.

2. Prije svake isplate, Hrvatska organizira provjere na licu mjesta zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za isplatu.

3. Rezultati provjera na licu mjesta procjenjuju se da se utvrdi da li je bilo koji od problema na koji se naišlo sustavne prirode, te da li predstavlja rizik za ostale slične operacije, krajnje korisnike ili ostala tijela. Procjena također utvrđuje razloge za takve situacije, bilo kakva daljnja potrebna ispitivanja i potrebne korektivne i preventivne mjere.

4. Može se dati prethodna najava provjere na licu mjesta, pod uvjetom da svrha kontrole nije ugrožena. Ako prethodna najava prijeđe 48 sati, onda se mora svesti na potreban minimum, ovisno o prirodi mjere i sufinanciranoj operaciji.

5. Putem provjera na licu mjesta, Hrvatska nastoji provjeriti sljedeće:

(a) da isplate krajnjem korisniku mogu biti potkrijepljene računovodstvenim ili drugim dokumentima koji se nalaze kod tijela ili poduzeća koja provode podržane operacije;

(b) za odgovarajući broj izdataka, da su priroda i vrijeme relevantnog izdatka sukladni odredbama Zajednice i odgovaraju odobrenim specifikacijama mjera i radova koji su stvarno izvedeni ili usluga koje su pružene;

(c) da je uporaba ili namjeravana uporaba operacije u skladu s uporabom opisanom u zahtjevu za potporu Zajednice;

(d) da su javno financirane operacije provedene u skladu sa sporazumima, osobito pravila o javnom nadmetanju i relevantni obvezni standardi utvrđeni programom IPARD.

6. Osim u iznimnim slučajevima, valjano evidentirane i objašnjene od strane nacionalnih tijela, provjere na licu mjesta uključuju posjet operaciji i ili, ako je operacija nematerijalna, onome tko obavlja operaciju.

7. Ako je određenim kontrolorima dana odgovornost za provjeru zahtjeva za odobrenje, ne smiju biti uključeni u provjere zahtjeva za isplatu iste investicijske operacije.

Članak 21.

Ex-post provjere

1. Ako to zahtijevaju ugovorne obveze između IPARD Agencije i krajnjeg korisnika ili odredbe IPARD programa, provjere krajnjih korisnika nakon isplate pomoći provode se radi utvrđivanja da li se i dalje poštuju uvjeti prihvatljivosti potpore.

2. Kontrolori ex-post provjera ne smiju biti uključeni u ijednu ex-ante provjeru iste investicijske operacije.

3. Cilj ex-post provjera jest:

(a) provjeriti pravovaljanost i ispravnost predmetnih transakcija investicijskih operacija;

(b) provjeriti opravdanost i konačnost isplata krajnjih korisnika;

(c) osigurati da ista investicija nije financirana na nepravilan način iz različitih nacionalnih izvora ili izvora iz Zajednice.

4. Ex-post provjere provode se u roku od 5 godina od datuma konačne isplate krajnjem korisniku i svake godine obuhvaćaju najmanje 50% novčane vrijednosti prihvatljivog izdatka za operacije iz stavka 1., za koje je izvršena konačna isplata unutar godine. Sve investicije moraju se provjeriti najmanje jednom.

5. Sve investicije, za koje je prekršena krajnja granica od 50% ukupnog prihvatljivog troška investicije u skladu sa člankom 34 stavkom 2., moraju se provjeriti najmanje jednom unutar 4 godine od dana konačne isplate i drugi put tijekom pete godine nakon dana konačne isplate krajnjem korisniku.

6. *Ex-post* provjere temelje se na analizi rizika i financijskom utjecaju različitih operacija, skupina operacija ili mjera.

7. Uzorak odobrenih operacija provjerava se u skladu sa stavcima 4. i 5. i posebice uzima u obzir:

(a) potrebu provjere odgovarajuće mješavine vrsta i veličina operacija;

(b) sve čimbenike rizika koji su utvrđeni nakon nacionalnih provjera i provjera Zajednice;

(c) potrebu za održavanje ravnoteže između prioriteta i mjera.

Pododjeljak 4.
AKREDITACIJA I PRIJENOS OVLASTI UPRAVLJANJA

Članak 22.

Zajednički zahtjevi

1. Ako je određenim osobama dana odgovornost za radnju vezanu uz upravljanje, provedbu i praćenje IPARD programa, Hrvatska će takvim osobama omogućiti izvršavanje dužnosti povezanih s tom odgovornosti uključujući i u slučajevima u kojima nema hijerarhijske veze između njih i direkcija koje sudjeluju u toj aktivnosti. Hrvatska će posebno tim osobama dati ovlast za uspostavljanje, kroz formalne sporazume o ulogama i odgovornostima između njih i odnosnih tijela:

(a) odgovarajući sustav za razmjenu informacija, uključujući ovlast za traženje informacija i pravo pristupa dokumentaciji i osoblju na lokaciji, ukoliko je potrebno;

(b) standarda koje treba ispuniti;

(c) postupaka koje treba slijediti.

2. Kako bi se akreditirale i izvršio prijenos upravljanja mjerom, strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole kako je utvrđeno u člancima 6., 7. i 8. Okvirnog sporazuma će imati dobro definiranu administrativnu organizaciju i sustav unutarnje kontrole sa svim unutarnjim pravilima postupka, jasne institucionalne i osobne odgovornosti, koje su u skladu s kriterijima utvrđenim u Dodatku I. glede sljedećih područja:

(a) unutarnjeg kontrolnog okruženja;

(b) planiranja i upravljanja rizikom;

(c) kontrolnih aktivnosti;

(d) informacija i komunikacije;

(e) aktivnosti nadzora.

Što se tiče Upravne direkcije, kriteriji kako je utvrđeno u Dodatku I. glede kontrolne aktivnosti, planiranja i upravljanja rizikom i aktivnosti nadzora ne primjenjuju se.

3. Hrvatska može utvrditi daljnje kriterije akreditacije kako bi se uzele u obzir veličina, odgovornosti i ostale posebne značajke sustava upravljanja i kontrole.

4. Prije akreditiranja odnosnih struktura, direkcija i tijela sustava upravljanja i kontrole, Hrvatska će se uvjeriti da njihove funkcije, postupci i odgovornosti uključuju sve potrebne dogovore usvojene kako bi se zaštitili interesi Zajednice, u vezi sa transakcijama koje financira IPARD program, naime:

(a) izvršenje isplata;

(b) čuvanje riznice;

(c) sigurnost računalnih sustava;

(d) vođenje računovodstvene evidencije;

(e) podjela zadaća i primjerenost unutarnjih i vanjskih kontrola;

(f) jamstva koje treba dobiti;

(g) iznosi koje treba prikupiti;

(h) odabiri projekata, provođenje natječaja, ugovaranja; i

(i) poštivanje pravila nabave.

5. Nacionalna akreditacija može se privremeno odobriti za razdoblje koje treba utvrditi s obzirom na ozbiljnost problema sve do provedbe svih potrebnih promjena upravnih i računovodstvenih rješenja. U slučajevima u kojima je takva privremena akreditacija predviđena, mora postojati zadovoljavajuća usklađenost s kriterijima akreditacije, posebice na sljedećim područjima:

(a) unutarnjeg kontrolnog okruženja;

(b) kontrolne aktivnosti;

(c) aktivnosti nadzora.

S obzirom na stavak 2., što se tiče Upravne direkcije, kriteriji utvrđeni u Dodatku I. glede kontrolne aktivnosti, planiranja i upravljanja rizikom i aktivnosti nadzora ne primjenjuju se.

6. Komunikacija predviđena člankom 17. mora se obaviti odmah nakon prvog imenovanja struktura, direkcija i tijela određenih u članku 6. Okvirnog sporazuma i, po potrebi, akreditiranja, i u svakom slučaju prije nego je bilo koji izdatak koji su napravili zaračunat programu IPARD. Moraju biti potkrijepljeni sljedećim izjavama i dokumentima u vezi:

(a) njihovih funkcija i odgovornosti;

(b) dodjele odgovornosti među njihovim odjelima;

(c) njihovog odnosa s ostalim tijelima, javnim ili privatnim, koja su odgovorna za provedbu svih mjera u okviru IPARD programa;

(d) postupaka pomoću kojih su glavne funkcije u vezi s izdatkom IPARD programa osigurane;

(e) odredaba glede sustava informacija; i

(f) svih ostalih relevantnih informacija koje je zatražila Komisija.

Članak 23.

Postupak za akreditaciju NDO-a i Nacionalnog fonda od strane DNA-a

1. Prije akreditiranja NDO-a i Nacionalnog fonda, DNA će uvjeriti se da upravna rješenja i rješenja unutarnje kontrole navedenih struktura nude sljedeća jamstva:

(a) da su provjere utvrđene u sporazumima obavljene;

(b) da su potrebni dokumenti predani na vrijeme i u obliku koji je određen sporazumima;

(c) da su dokumenti dostupni i čuvani na način koji osigurava njihovu potpunost, valjanost i čitkost tijekom vremena, uključujući elektronske dokumente u smislu sporazuma.

2. Ispitivanje iz stavka 1. provodi se prema Međunarodnim općeprihvaćenim revizijskim standardima.

3. DNA osigurava da računovodstveni sustav Nacionalnog fonda udovoljava Međunarodnim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima.

4. Priopćenja glede akreditacije NDO-a i Nacionalnog fonda predaju se Komisiji, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju. Ona uključuju sljedeće pojedinosti NDO-a i Nacionalnog fonda akreditiranih za provedbu funkcija i odgovornosti utvrđenih u članku 11.:

(a) ime i statut odnosnih struktura, direkcija i tijela;

(b) administrativne, računovodstvene i uvjete unutarnje kontrole pod kojima se vrše isplate vezane uz provedbu IPARD programa;

(c) akt akreditacije koji se sastoji od pisane potvrde da odnosne strukture, direkcije i tijela udovoljavaju kriterijima za akreditaciji, i, gdje je to bitno, utvrđuje instrukcije o promjenama i utvrđenom razdoblju;

(d) informacije o sljedećem:

− odgovornostima dodijeljenim NDO-u i Nacionalnom fondu,

− dodjeli odgovornosti između njihovih odjela,

− njihovom odnosu s ostalim tijelima, javnim ili privatnim, koja također nose odgovornosti za provođenje mjera po kojima se zaračunava izdatak programu IPARD,

− postupcima koji osiguravaju da je sustav upravljanja i unutarnje kontrole proveden na odgovarajući način kako bi se ispunili kriteriji utvrđeni u Dodatku I, i, po potrebi, da odgovarajuće planirani postupci i strukture, podložni akreditaciji, stvarno funkcioniraju,

− odredbama za unutarnje revizije.

5. DNA osigurava da su sve predložene promjene onih pojedinosti iz članka 22. i 23. nakon njihove akreditacije predane Komisiji, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju, radi ispitivanja i odobrenja prije provedbe tih promjena.

6. Ako se DNA nije uvjerio da NDO i/ili Nacionalni fond poštuje kriterije akreditacije, upućuje NDO-u upute koje određuju uvjete koje je potrebno ispuniti prije nego akreditacija može biti odobrena.

7. Nakon akreditiranja NDO-a i Nacionalnog fonda, DNA ih mora držati pod nadzorom. U tu svrhu, koristi informacije koje su mu na raspolaganju, uključujući, između ostalog, izjave o jamstvu NDO-a i izvješća i mišljenja tijela nadležnog za reviziju. Najmanje svake dvije godine, provjerava da li NDO i Nacionalni fond i dalje poštuju akreditacijske kriterije. Obavještava Komisiju o rezultatima provjere.

8. Hrvatska utvrđuje sustav koji osigurava da se svaka informacija koja upućuje na to da NDO i/ili Nacionalni fond ne poštuju kriterije akreditacije dostavi DNA-u bez odgode.

Članak 24.

Postupak za akreditaciju operativnih struktura

1. Prije akreditiranja IPARD Agencije, NDO je dužan uvjeriti se da njegovi administrativni dogovori, računovodstveni procesi, procesi plaćanja i unutarnje kontrole daju sljedeća jamstva:

(a) da je prihvatljivost zahtjeva i usklađenost sa sporazumima provjerena prije nego što su ugovori s potražiteljima potpisani i obveze evidentirane;

(b) da je prihvatljivost zahtjeva, kao i njihova usklađenost sa sporazumima provjerena prije odobrenja isplate;

(c) da su izvršene obveze i isplate točno i potpuno zabilježene u računima;

(d) da su obavljene provjere utvrđene u sporazumima;

(e) da su potrebni dokumenti predani na vrijeme i u obliku koji je određen sporazumima;

(f) da su dokumenti dostupni i čuvani na način koji osigurava njihovu potpunost, valjanost i čitkost tijekom vremena, uključujući elektronske dokumente u smislu sporazuma.

2. Ako se NDO nije uvjerio da IPARD Agencija poštuje kriterije akreditacije, upućuje čelniku odgovornom za zadatke koji su dodijeljeni njegovom odnosnom tijelu upute koje određuju uvjete koje je potrebno ispuniti prije nego što je moguće dodijeliti akreditaciju.

3. IPARD Agencija čuva dokumente koji opravdavaju izvršene isplate i dokumente u vezi provedbe propisanih administrativnih i fizičkih provjera. Ako relevantne dokumente čuvaju tijela odgovorna za odobravanje izdataka, ta tijela moraju Agenciji IPARD slati izvješća o broju provedenih provjera, njihovom sadržaju i radnji poduzetoj u svjetlu rezultata.

4. NDO osigurava da računovodstveni sustav IPARD Agencije udovoljava Međunarodnim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima.

5. NDO je dužan uvjeriti se da upravna rješenja i rješenja unutarnje kontrole Upravne direkcije nude sljedeća jamstva:

(a) da su potrebni dokumenti predani na vrijeme i u obliku koji je određen sporazumima;

(b) da su dokumenti dostupni i čuvani na način koji osigurava njihovu potpunost, valjanost i čitkost tijekom vremena, uključujući elektronske dokumente u smislu sporazuma.

6. Ispitivanja iz stavka 1. i 5. provode se prema Međunarodnim općeprihvaćenim revizijskim standardima.

7. Ako se NDO uvjerio da operativna struktura poštuje odgovarajuće zahtjeve, nastavlja sa svojom akreditacijom. U protivnom, upućuje operativnoj strukturi upute vezane uz upravna i računovodstvena rješenja, a posebice vezane uz sve uvjete koje operativna struktura mora ispuniti prije nego što je moguće dodijeliti akreditaciju.

8. Komunikacija glede akreditacije operativne strukture predaje se i DNA-u i Komisiji, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju. U tu svrhu, NDO izvještava o sljedećim pojedinostima operativne strukture akreditirane za provedbu funkcija i odgovornosti utvrđenih u člancima 13. i 14:

(a) ime i statut sastavnih tijela operativne strukture;

(b) administrativne, računovodstvene i uvjete unutarnje kontrole pod kojima se vrše isplate vezane uz provedbu IPARD programa;

(c) akt akreditacije koji se sastoji od pisane potvrde da sastavna tijela udovoljavaju kriterijima za akreditaciju, i, gdje je to bitno, utvrđuje instrukcije o promjenama i utvrđenom razdoblju;

(d) informacije o sljedećem:

− odgovornostima dodijeljenim sastavnim tijelima operativne strukture,

− dodjeli odgovornosti među njihovim odjelima,

− njihovom odnosu s ostalim tijelima, javnim ili privatnim, koja također nose odgovornosti za provođenje mjera po kojima zaračunava izdatak programu IPARD

− postupcima po kojima su zahtjevi krajnjih korisnika primljeni, provjereni i potvrđeni, i po kojima je izdatak odobren, isplaćen i izračunat

− odredbama za unutarnje revizije.

Također izvještava Komisiju i DNA-a, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju, o rezultatima obaju ispitivanja iz stavaka 1. i 5. ovoga članka.

9. NDO osigurava da su sve predložene promjene onih pojedinosti iz članka 22. i 23. stavka 1. i 5. nakon njihove akreditacije predane Komisiji i DNA-u, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju, radi ispitivanja i odobrenja prije provedbe tih promjena.

10. NDO drži operativnu strukturu pod stalnim nadzorom. Najmanje svake dvije godine, pregledava da li operativna struktura i dalje poštuje kriterije akreditacije. Obavještava DNA-a i Komisiju, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju, o rezultatima svoga pregleda.

11. Hrvatska uspostavlja sustav koji osigurava da se sve informacije koje upućuju na to da operativna struktura nije u skladu s kriterijima akreditacije priopće NDO-u bez odgode.

Članak 25.

Postupak za prijenos ovlasti upravljanja od strane Komisije

1. DNA obavještava Komisiju o akreditaciji NDO-a i Nacionalnog fonda i imenovanju ostalih struktura, direkcija i tijela uspostavljenih unutar općeg okvira utvrđenog u članku 6. Okvirnog sporazuma, ali izvan sustava upravljanja i kontrole, najkasnije do izvijesti o prvoj akreditaciji operativne strukture.

2. Hrvatska dopušta Komisiji da potvrdi pridržavanje uvjeta kako je utvrđeno u članku 9., prije nego donese odluku o prijenosu ovlasti upravljanja.

3. Za uspostavu pridržavanja uvjeta i članaka navedenih u drugome stavku, Komisija:

• proučava akreditirane postupke strukture NDO-a, Nacionalnog fonda i operativne strukture u vezi s provedbom IPARD programa i, po potrebi, postupke i strukture ostalih tijela kojima mogu biti dodijeljene funkcije u skladu s Dodatkom I.,

• osigurava postojanje i učinkovito funkcioniranje ostalih struktura, direkcija i tijela uspostavljenih unutar općeg okvira utvrđenog u članku 6. Okvirnog sporazuma, ali izvan sustava upravljanja i kontrole,

• provodi provjere na licu mjesta.

4. Prijenos upravljanja od strane Komisije Hrvatskoj može se razmotriti za odnosnu strukturu, direkciju ili tijelo sustava upravljanja i kontrole pri čemu je sljedećim uvjetima (u daljnjem tekstu: »uvjetima«), udovoljeno:

(a) obveza NDO-a da ima ukupnu financijsku odgovornost za IPARD program;

(b) usklađenost s minimalnim kriterijima kao je utvrđeno u stavcima 1., 2., 3. i 4. članka 22.;

(c) nedavna financijska i operativna revizija koja pokazuje učinkovito i pravovremeno upravljanje pomoći Zajednice ili nacionalne mjere slične prirode;

(d) pravila nabave koja su potvrđena od strane Komisije kao ona koja ispunjavaju zahtjeve iz članka 23. Okvirnog sporazuma;

(e) sve ostale strukture, direkcije i tijela (uspostavljene unutar općeg okvira utvrđenog u članku 6. Okvirnog sporazuma, ali izvan sustava upravljanja i kontrole) uspostavljene su i funkcioniraju učinkovito.

5. U svrhu stavka 4., odnosne strukture, direkcije i tijela uspostavljaju postupke kako bi osigurali da:

(a) se sve obavijesti Komisiji temelje na informacijama iz uredno odobrenih izvora;

(b) su sve obavijesti Komisiji uredno odobrene prije priopćavanja;

(c) uredan tijek revizije postoji kako bi se poduprle informacije priopćene Komisiji;

(d) je evidencija primljenih i prenesenih informacija sigurno pohranjena, ili na papiru ili u računalnom formatu.

6. Odluka da se izvrši prijenos upravljanja pomoći na sustav upravljanja i kontrole u Hrvatskoj može se napraviti na privremenoj osnovi za razdoblje koje se utvrđuje s obzirom na ozbiljnost problema koji čeka provedbu svih zatraženih uvjeta. U slučajevima u kojima je takav privremeni prijenos upravljanja predviđen, mora postojati zadovoljavajuće poštivanje prvih dvaju uvjeta utvrđenih u stavku 4.

7. DNA obavještava Komisiju, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju, o svakome planu sastavljenome u skladu sa stavkom 6., kao i o njegovoj provedbi.

8. Ako Komisija smatra da Hrvatska nije ispoštovala svoju obvezu da sastavi plan za ispravak u skladu sa stavkom 6. ili da je sustav upravljanja i kontrole i dalje akreditiran bez da je u potpunosti proveden takav plan u utvrđenom roku, ili obustavlja ili povlači prijenos upravljanja i obavlja sve preostale nedostatke u skladu sa člankom 54.

9. Komisija obavještava Odbor o poljoprivrednim fondovima o svojoj odluci za prijenos ovlasti upravljanja na Hrvatsku ili o svim značajnim promjenama koje utječu na tu odluku.

Članak 26.

Nadzor, kontrola i revizija Komisije i Europskog revizorskog suda

1. Primjena sporazuma od strane Hrvatske, kao i iz njih proizašli programi i ugovori podliježu kontroli od strane Komisije uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i reviziju Revizorskog suda europskih zajednica. Valjano opunomoćeni zastupnici ili predstavnici Komisije i OLAF-a imaju pravo provoditi sve tehničke i financijske provjere koje Komisija i OLAF smatraju potrebnima za praćenje provedbe programa uključujući obilaske lokacija i prostorija u kojima se provode aktivnosti financirane iz sredstava Komisije. Komisija o takvim inspekcijama unaprijed izvještava Hrvatsku. Službenici iz Hrvatske mogu sudjelovati u inspekcijama.

2. Hrvatska je dužna dostaviti sve informacije i dokumente koji se od nje zatraže uključujući sve računalne podatke i poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi olakšala rad osobama koje obavljaju revizije ili inspekcije.

3. Hrvatska će održavati odgovarajuću evidenciju i račune za utvrđivanje usluga, roba, radova i potpora koji se financiraju na temelju Višegodišnjeg sporazuma o financiranju iz članka 35. u skladu s dobrim računovodstvenim postupcima. Hrvatska je također dužna osigurati da zastupnici ili predstavnici Komisije, uključujući OLAF, imaju pravo pregledati svu relevantnu dokumentaciju i račune koji se odnose na stavke koje se financiraju na temelju Višegodišnjeg sporazuma o financiranju i pomoći Europskom revizorskom sudu da provede revizije vezane uz korištenje sredstava Zajednice. Kako bi poboljšala provjere, Komisija može, u sporazumu s Hrvatskom, upisati pomoć nacionalnih tijela za određene inspekcije ili ispitivanja.

4. Radi osiguranja učinkovite zaštite financijskih interesa Zajednice, Komisija uključujući OLAF može također provesti provjere i preglede dokumentacije na licu mjesta i inspekcije u skladu s Uredbom Vijeća (EZ-a, Euratom) br. 2185/1996 od 11. studenoga 1996.[13].

5. Prethodno opisane kontrole i revizije primjenjuju se na sve izvođače i podizvođače koji su primili sredstva Zajednice, uključujući sve povezane informacije koje se mogu naći u dokumentima nacionalnoga fonda Hrvatske u vezi s nacionalnim doprinosom.

6. Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije i Europskog revizorskog suda, računi i operacije Nacionalnog fonda i, tamo gdje je to primjenjivo, IPARD Agencije mogu se provjeravati prema vlastitoj odluci Komisije od strane same Komisije ili nekog vanjskog revizora kojeg imenuje Komisija.

Članak 27.

Izjava o jamstvu NDO-a

1. Izjava o jamstvu mora biti u skladu sa sadržajem i oblikom utvrđenim u Dodatku B Okvirnog sporazuma i može se kvalificirati rezervacijama koje kvantificiraju mogući financijski utjecaj. U tim slučajevima, ona uključuje plan ispravaka i točan vremenski rok njegove provedbe, i slijedom toga pruža potvrdu provedbe mjera i povlačenje odgovarajućih rezervacija.

2. Izjava o jamstvu oslanja se na učinkoviti nadzor sustava upravljanja i kontrole koji se primjenjuje tijekom godine.

3. Izjavi o jamstvu priložene su informacije koje obuhvaćaju razdoblje od prethodnih 12 mjeseci, posebice:

(a) broj zahtjeva za isplatu za svaku mjeru IPARD programa, kao i ukupni provjereni iznos;

(b) rezultate *ex-ante* provjera provedenih u skladu sa člancima 19. i 20., a koji označavaju smanjenja i izuzeća;

(c) broj *ex-post* provjera provedenih na temelju članka 21, iznosu provjerenog izdatka i rezultatima provjere, koje označavaju smanjenja i izuzeća;

4. NDO provodi ispitivanje sustava upravljanja i kontrole u skladu sa sporazumima i svim ostalim smjernicama o primjeni tih odredaba utvrđenih od strane Komisije. Može dodijeliti neke ili sve zadaće vezane uz ispitivanja pod uvjetom da su zadaće učinkovito izvršene. NDO u svim slučajevima zadržava ukupnu odgovornost za navedene zadaće.

5. Odbor za praćenje IPARD programa kako je navedeno u članku 61. dobiva primjerak izjave o jamstvu.

Članak 28.

Uspostavljanje izvješća i mišljenja tijela nadležnog za reviziju i postupanje NDO-a i Komisije

1. Tijelo nadležno za reviziju posebice predaje sljedeća izvješća i mišljenja:

(a) godišnje izvješće o obavljenoj reviziji prema obrascu u Dodatku C Okvirnog sporazuma;

(b) godišnje revizijsko mišljenje, uz priloženo izvješće koje podupire to mišljenje, o sustavima upravljanja i kontrole prema obrascu u Dodatku C Okvirnog sporazuma;

(c) godišnje revizijsko mišljenje o računima i izjavi o izdacima, uz priloženo izvješće koje podupire to mišljenje, ili u vrijeme završnog zatvaranja IPARD programa revizijsko mišljenje, uz priloženo završno izvješće o obavljenoj reviziji, o završnoj izjavi o izdacima prema obrascu u Dodatku E Okvirnog sporazuma.

2. Po primitku godišnjeg izvješća o obavljenoj reviziji i godišnjeg revizijskog mišljenja iz stavka 1., DNA procjenjuje da li je stalno ispunjavanje svih zahtjeva za ovu akreditaciju potvrđeno. Ako bilo koji od primjenjivih zahtjeva utvrđenih u

članku 23. nisu ispunjeni ili se više ne ispunjavaju, DNA postupa u skladu sa člankom 13. stavkom 2. Okvirnog sporazuma.

3. Po primitku godišnjeg izvješća o obavljenoj reviziji i godišnjeg revizijskog mišljenja iz stavka 1, NDO:

(a) odlučuje da li je potreban bilo kakav plan za ispravak ili poboljšanja u sustavima upravljanja i kontrole, bilježi odluke s tim u vezi i osigurava pravovremenu provedbu tih planova za ispravak ili poboljšanja;

(b) izvršava sve potrebne prilagodbe izjave o izdacima Komisiji u skladu sa člankom 55.

4. Komisija može odlučiti ili sama poduzeti popratne mjere kao odgovor na izvješća i mišljenja, na primjer, pokretanjem postupka financijske korekcije, ili zatražiti od Hrvatske da poduzme mjere, i obavijestiti NDO-a i DNA-a o svojoj odluci.

Članak 29.

Posebna tijela

Unutar općeg okvira koji utvrđuju strukture i tijela kako je navedeno u članku 9., funkcije opisane u člancima 13. i 14. mogu se grupirati i dodijeliti posebnim tijelima unutar ili izvan prvobitno imenovane operativne strukture. To grupiranje i dodjeljivanje poštuje odgovarajuću podjelu dužnosti uvedenu Uredbom (EZ-a, Euratom) br. 1605/2002 i osigurava da konačna odgovornost za funkcije opisane u navedenom članku ostaje na prvobitno imenovanoj operativnoj strukturi. Takvo restrukturiranje postaje formalno u pisanim sporazumima te podliježe akreditaciji od strane NDO-a i, ako se DNA uvjerio da je stalno ispunjavanje svih zahtjeva utvrđenih u sporazumima potvrđeno, podložno prijenosu ovlasti upravljanja od strane Komisije.

Odjeljak III.
FINANCIJSKE ODREDBE

Pododjeljak 1.
OPĆE ODREDBE

Članak 30.

Polje primjene

Ovaj Odjeljak utvrđuje financijske odredbe za izvršenje IPARD programa i dopunjuje Odjeljke I. i IV. Okvirnog sporazuma.

Članak 31.

Opća pravila o financijskoj pomoći

1. Sve aktivnosti koje primaju pomoć u okviru IPARD programa zahtijevaju sufinanciranje od strane Hrvatske i Zajednice. Ako izvršenje aktivnosti ovisi o financijskim doprinosima iz vlastitih izvora Hrvatske ili iz drugih izvora financiranja, financiranje Zajednice postaje dostupno u onom trenutku kada financijski doprinos Hrvatske i/ili drugi izvori financiranja i sami postanu dostupni. Međutim, u slučaju krajnjih korisnika u javnom sektoru, Zajednica može dati doprinos kasnije od drugih javnih tijela. Ni u kojem slučaju doprinos Zajednice ne može se dati prije doprinosa javnih tijela u Hrvatskoj.

2. U slučajevima u kojima stanje na IPARD-ovom računu u eurima nije dostatno da pokrije zahtjeve za isplatu koje su podnijeli krajnji korisnici, dok se ne primi uplata od Komisije, Hrvatska upotrebljava nacionalna sredstva za financiranje predujmom doprinosa EU-a. U takvim slučajevima nacionalna sredstva se smatraju sredstvima Zajednice i odredbe članka 45. stavaka 1. i 2. primjenjuju se u trenutku kada se potpuna isplata nacionalnog doprinosa i doprinosa Zajednice financiranog predujmom iz nacionalnih sredstava evidentira na računima Nacionalnog fonda.

3. Doprinos Zajednice sufinancira javni izdatak koji je stvarno isplaćen krajnjem korisniku.

4. Financiranje Zajednice podliježe ispunjavanju obveza Hrvatske u okviru sporazuma i u okviru Višegodišnjeg sporazuma o financiranju u skladu sa člankom 35.

5. Nacionalni fond, u ime Hrvatske, otvara IPARD-ov račun u eurima (u daljnjem tekstu: »IPARD-ov račun u eurima«) u financijskoj ili rizničkoj ustanovi koja donosi kamate. Račun se koristi za primanje uplata iz članka 38. i upotrebljava se isključivo za transakcije vezane uz navedeni program. Vodi se u eurima i ne podliježe nikakvim naknadama ili porezima.

Hrvatska obavještava Komisiju o imenu računa ili brojevima u skladu s oblikom u Dodatku V.

6. Hrvatska dostavlja Komisiji primjerak potpisa svih sudionika uključenih u zahtjeve za isplatu iz Zajednice na temelju članka 39. NDO je točka za kontakt u vezi financijskih informacija koje se šalju između Komisije i Hrvatske. Razmjena informacija, po potrebi, vrši se putem sigurnog sustava kako je navedeno u članku 17., pomoću postupaka dogovorenih između Komisija i Hrvatska.

Članak 32.

Prihvatljivost izdataka

1. Izdatak plaćen prije datuma prijenosa upravljanja ni u kojem slučaju nije prihvatljiv izuzev tehničke pomoći i općih troškova, obuhvaćene mjerama tehničke pomoći IPARD programa i aktivnosti iz stavka 6. točke (c).

2. Izdatak je prihvatljiv ako je u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i, posebice, ekonomije i financijske učinkovitosti.

3. Hrvatska obavještava Komisiju o pravilima za prihvatljivost izdataka za svaku mjeru. Također obavještava Komisiju o troškovima izričito predviđenim u standardnim ugovorima za svaku mjeru koju je izdala IPARD Agencija korisnicima. Komisija obavještava Hrvatsku o svome prihvaćanju ili na drugi način o predloženim pravilima u roku od tri mjeseca od

primitka, ali u svakom slučaju najkasnije do datuma donošenja Odluke Komisije o prijenosu upravljanja pomoći kako je predviđeno člankom 25. Pravila i troškovi primjenjivi su nakon toga.

4. Sljedeći izdaci nisu prihvatljivi u okviru IPARD programa:

(a) porezi, uključujući porez na dodanu vrijednost;

(b) carinske i uvozne pristojbe, i sve ostale naknade;

(c) kupnja, najam ili zakup zemljišta i postojećih zgrada, bez obzira na to da li najam rezultira vlasništvom prenesenim u korist najmoprimca;

(d) novčane kazne, financijske kazne i troškovi parničnog postupka;

(e) operativni troškovi;

(f) rabljeni strojevi i oprema;

(g) bankovni troškovi, troškovi jamstava i slične naknade;

(h) troškovi pretvaranja, naknade i tečajni troškovi vezani uz IPARD-ov račun u eurima, kao i drugi čisto financijski izdaci;

(i) doprinosi u naturi;

(j) kupnja prava poljoprivredne proizvodnje, životinja, godišnjih biljaka i njihovo sađenje;

(k) svi troškovi održavanja, amortizacije i najma;

(l) sve troškovi nastali u javnoj upravi pri upravljanju i provedbi pomoći, naime troškovi operativne strukture i, posebice, režije, najmovi i plaće osoblja zaposlenog na aktivnostima upravljanja, provedbe, praćenja i kontrole.

5. Ako Komisija žurno i izričito ne odluči drugačije sljedeći izdaci također nisu prihvatljivi:

(a) troškovi svih usluga, nabavljene robe i radova koji koštaju više od iznosa koji je jednakovrijedan iznosu od 10.000 eura za koji korisnik nije dobio kotacije od najmanje trojice dobavljača, originali istih uključeni u zahtjeve za odobrenje projekata;

(b) izdaci za projekte koji, prije dovršenja, su zaračunali naknade korisnicima ili sudionicima osim ako su dobivene naknade odbijene od zatraženih troškova;

(c) promotivni troškovi, izuzev onih u kolektivnom interesu;

(d) izdaci koje je stvorio krajnji korisnik pri čemu više od 25% njegovog kapitala drži javno tijelo ili tijela, osim ako je Komisija tako odlučila u određenom slučaju na temelju potpunog razumnog zahtjeva Hrvatske. Komisija donosi odluku u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva. Ovo isključenje ne primjenjuje se na izdatke infrastrukture ili ljudske resurse.

6. Bez obzira na stavke 4. u 5., u slučaju ulaganja:

(a) prihvatljivi izdatak ograničava se na izgradnju ili poboljšanje nepokretne imovine;

(b) kupnja ili zakup novih strojeva i opreme, uključujući računalne programe, sve do tržišne vrijednosti imovine smatra se prihvatljivom; ostali troškovi vezani uz ugovore o zakupu, kao što je marža najmodavca, režijski troškovi i troškovi osiguranja, nisu prihvatljivi;

(c) opći troškovi vezani uz izdatak iz točaka (a) i (b) ovoga stavka kao što su usluge arhitekata, inženjera i ostale savjetodavne usluge, studije izvedivosti, dobivanje prava na patent i licence prihvatljivi su do gornje granice od 12% troškova iz navedenih točaka (a) i (b) po sljedećim uvjetima:

− za projekte s prihvatljivim izdatkom ulaganja iz podstavaka (a) i (b) većim od 3 milijuna eura, troškovi pripreme poslovnog plana ne smiju biti veći od 3% prihvatljivog izdatka tih ulaganja,

− za projekte s prihvatljivim izdatkom ulaganja iz točaka (a) i (b) od najmanje 1 milijun eura i najviše 3 milijuna eura, troškovi pripreme poslovnog plana ne smiju biti veći od 4% prihvatljivog izdatka tih ulaganja,

− za projekte s prihvatljivim izdatkom ulaganja iz točaka (a) i (b) manjim od 1 milijun eura, troškovi pripreme poslovnog plana ne smiju biti veći od 5% prihvatljivog izdatka tih ulaganja.

Detaljne odredbe u vezi maksimalno prihvatljivog iznosa u okviru ovoga stavka utvrđuju se u IPARD programu na temelju procjene razine troškova za slične radnje u Hrvatskoj.

7. Projekti ulaganja ostaju prihvatljivi za financiranje Zajednice pod uvjetom da se na njima ne vrše, u roku od pet godina od konačne isplate od strane IPARD Agencije, značajne promjene. Znatne promjene projekta su one koje:

– utječu na njihovu prirodu ili uvjete provedbe ili daju nepravednu prednost poduzeću ili javnom tijelu, i/ili

– su posljedica ili promjene prirode vlasništva neke stavke infrastrukture, ili cesije ili premještanja sufinancirane proizvodne aktivnosti.

Ako Hrvatska otkrije bilo koju takvu promjenu, odmah obavještava Komisiju.

8. Nijedan projekt nije prihvatljiv za sufinanciranje ako je Hrvatska smanjila iznose koji su plativi ili će biti plaćeni krajnjem korisniku, ako se to smanjenje primjenjuje samo na isplate u okviru IPARD programa. Međutim, IPARD Agencija može smanjiti iznose zbog:

– preplaćenih iznosa u okviru IPARD programa,

– nepoštivanje uvjeta od strane krajnjeg korisnika u okviru IPARD programa.

9. U slučaju da Komisija odluči da je iznimna prirodna katastrofa pogodila Hrvatsku može, na temelju opravdanog zahtjeva od strane Hrvatske, odobriti, za odgovarajuće projekte u pogođenoj regiji i za određeno razdoblje, odstupanje od odredbi stavka 5. točke (a), (d) i stavka 7.

10. U slučaju da Komisija odluči da izdatak nije potpuno u skladu sa sporazumima, a posebice s načelima utvrđenim u ovome članku, procjenjuje iznose koji nisu prihvatljivi u okviru IPARD programa na temelju težine evidentirane neusklađenosti. Ona propisno razmatra prirodu i neusklađenost i financijsku štetu nanesenu Zajednici. U slučajevima u kojima je takva odluka predviđena, moraju se na zadovoljavajući način poštivati prva dva uvjeta utvrđena u članku 25. stavku 4.

Članak 33.

Pravila o nabavi

1. U svrhu ovoga Sporazuma Tijelo za ugovaranje u skladu sa člankom 167. Financijske uredbe jest nacionalno tijelo javnog sektora koje je krajnji korisnik pomoći u okviru programa.

2. Što se tiče članka 23. stavka 4. Okvirnog sporazuma, u slučajevima u kojima je krajnji korisnik tijelo javnog sektora, svi zahtjevi za *ex-ante* odobrenje od strane Komisije uključeni u postupke i standardni dokumenti u njima navedeni ne primjenjuju se.

3. U slučaju da Komisija odluči da je iznimna prirodna katastrofa pogodila Hrvatsku, a na temelju opravdanog zahtjeva od strane Hrvatske, Komisija može u skladu sa člankom 57. stavkom 2. točkom (d) odobriti, za odgovarajuće projekte u pogođenoj regiji i za određeno razdoblje, manje teretne postupke.

Članak 34.

Intenziteti pomoći i stopa doprinosa Zajednice

1. U svrhu IPARD programa doprinos Zajednice izračunava se na temelju javnog izdatka.

2. Javni izdatak ne smije prijeći gornju granicu od 50% ukupnog prihvatljivog troška ulaganja. Međutim, ta gornja granica iznosi:

(a) 55% za ulaganja mladih poljoprivrednika u poljoprivredna gospodarstva;

(b) 60% za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u planinskim područjima;

(c) 65% za ulaganja mladih poljoprivrednika u poljoprivredna gospodarstva u planinskim područjima;

(d) 75% za ulaganja iz stavka 4. točke (b) i za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva za provedbu Direktive Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991.[14], podložno postojanju nacionalne strategije za njezinu provedbu;

(e) 100% za ulaganja u infrastrukturu koja nisu takve prirode da bi stvarala znatan neto prihod;

(f) 100% za mjere iz članka 182. Provedbene uredbe o programu IPA.

3. Pri utvrđivanju stupnja javnih izdataka u svrhu ovoga članka, ne treba uzeti u obzir nacionalnu pomoć za olakšavanje pristupa zajmovima odobrenih bez ikakvog doprinosa Zajednica predviđenog u okviru Provedbene uredba o programu IPA.

4. Doprinos Zajednice ne prelazi gornju granicu od 75% javnog izdatka. Međutim, ta gornja granica iznosi:

(a) 80% za mjere koje obuhvaća prioritetna os 2. iz članka 171. stavka 3. Provedbene uredbe o programu IPA i za aktivnosti koje obuhvaća članak 182. Provedbene uredbe o programu IPA;

(b) 85% u slučaju investicijskih projekata koji se provode u regijama u kojima Komisija utvrdi da je nastala iznimna prirodna katastrofa.

Pododjeljak 2.
FINANCIJSKO UPRAVLJANJE

Članak 35.

Odluke o financiranju i višegodišnji financijski sporazumi

Ne ranije od usvajanja financijske odluke od strane Komisije kojom se odobrava IPARD program u skladu sa člankom 39. Provedbene uredbe o programu IPA, i sklapanja Okvirnog sporazuma i ovog Sporazuma, sklapa se Višegodišnji financijski sporazum (u daljnjem tekstu: »VFS«) u skladu sa člankom 8. Provedbene uredbe o programu IPA. VFS utvrđuje raščlambu višegodišnjih pravnih obveza i razdoblje valjanosti navedenih obveza, koje su raščlanjene u nekoliko godina na godišnje obroke. VFS se revidira na godišnjoj osnovi kako bi se uzeli u obzir iznosi previđeni u odnosnom Višegodišnjem indikativnom planskom dokumentu (VIPD) i, po potrebi, izmjene i dopune ovoga Sporazuma.

Članak 36.

Obveze Komisije

Komisija automatski vraća u proračun bilo koji dio proračunske obveze za IPARD program ako, do 31. prosinca treće godine nakon godine n u kojoj je proračunska obveza napravljena:

– Nije bio upotrebljavan u svrhu financiranja predujmom u skladu sa člankom 40.; ili

– Nije bio upotrebljavan za privremena plaćanja u skladu sa člankom 41.; ili

– Nije dostavljena izjava o izdacima u vezi s tim.

Članak 37.

Plan financiranja IPARD programa

1. Plan financiranja za IPARD program utvrđuje, posebice, maksimalni iznos doprinosa Zajednice, njegovu godišnju raščlambu, raščlambu po prioritetu i stope sufinanciranja koje se primjenjuju za svaki prioritet, i, u svrhu praćenja programa, okvirnu raščlambu po mjerama.

2. Plan financiranja stupa na snagu i financijske operacije IPARD Agencije počinju tek nakon usvajanja IPARD programa od strane Komisije i nakon donošenja odluke o prijenosu upravljanja na sustav upravljanja i kontrole.

3. Plan financiranja za IPARD program i sve njegove prilagodbe unose se u sigurnosni sustav za razmjenu informacija i dokumenata između Komisije i Hrvatske kako je navedeno u članku 17.

Članak 38.

Plaćanje od strane Komisije

1. Samo pomoć u okviru IPARD programa dodijeljena u skladu sa sporazumima i koju je isplatila IPARD Agencija podliježe sufinanciranju od strane Zajednice.

2. Isplate doprinosa Zajednice od strane Komisije vrše se u granicama raspoloživih sredstava u skladu s VFS-om iz članka 35. Svaka isplata se knjiži na najranije otvorenoj proračunskoj obvezi napravljenoj za IPARD program.

3. Isplate se vrše u obliku financiranja predujmom, međuplaćanjima i završnog plaćanja. Izračunavaju se na temelju doprinosa Zajednice financiranju odnosnih operacija, sve do iznosa dobivenog uporabom stope sufinanciranja utvrđene za svaku prioritetnu os u planu financiranja na snazi za prihvatljive izdatke, podložno maksimalnom doprinosu Zajednice za svaki prioritet.

4. Do 28. veljače svake godine, Hrvatska šalje Komisiji, uporabom modela iz Dodatka IV., najavu vjerojatnih izjava o izdacima za odnosnu financijsku godinu i za sljedeću financijsku godinu, u vezi s programom IPARD. Komisija može tražiti ažuriranje najave ukoliko je potrebno.

5. Kombinirani ukupni iznos financiranja predujmom i privremenih plaćanja ne smije prijeći 95% doprinosa Zajednice kako je utvrđeno u financijskoj tablici IPARD programa.

6. Kada se dosegne gornja granica iz stavka 5., NDO i dalje šalje Komisiji ovjerene izjave o izdacima u skladu sa člankom 39., kao i informacije o vraćenim izgubljenim iznosima.

7. Isplate od strane Komisije Nacionalnom fondu vrše se u eurima na IPARD-ov račun u eurima, sukladno raspoloživosti proračunskih izdvajanja i u skladu s odredbama utvrđenim u člancima 40., 41., 42. i 43. i VFS-u, pod uvjetom da provjere navedene u tim člancima nisu naznačile nikakve probleme.

8. Hrvatska osigurava da krajnji korisnici pravovremeno i u cijelosti prime ukupan iznos javnog doprinosa. Nikakva posebna pristojba ili druga pristojba s jednakovrijednim učinkom koja bi smanjila iznose za krajnje korisnike neće se ubirati.

9. Izdatke može pokriti financiranje Zajednice samo ako ih stvarno ima i ako ih plaća krajnji korisnik. Izdaci koje plaćaju krajnji korisnici treba potkrijepiti računima s potvrdom ili računovodstvenim dokumentima jednake dokazne vrijednosti. Ako izdatak ne označava pomoć, drugi odgovarajući dokumenti, kako je određeno u programu IPARD mogu se prihvatiti. U svim slučajevima, izdatak mora potvrditi NDO.

Članak 39.

Izjave o izdacima

1. NDO daje izjave o izdacima za IPARD program. Te izjave također djeluju kao zahtjevi za isplatu i obuhvaćaju, za svaku mjeru IPARD programa, iznos prihvatljivog javnog izdatka za koji je IPARD Agencija stvarno uplatila odgovarajući doprinos Zajednice tijekom referentnog razdoblja.

2. Izjave o izdacima sastavljaju se u skladu s obrascem u Dodatku II. Potpisuje ih i potvrđuje te šalje Komisiji NDO, u ime Hrvatske, uz kopije DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju.

3. Kada se ispune odredbe članka 37. stavka 2., Hrvatska šalje Komisiji svoje izjave o izdacima do sljedećih rokova:

(a) najkasnije do 30. travnja u slučaju izdataka u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka;

(b) najkasnije do 31. srpnja u slučaju izdataka u razdoblju od 1. travnja do 30. lipnja;

(c) najkasnije do 31. listopada u slučaju izdataka u razdoblju od 1. srpnja do 30. rujna;

(d) najkasnije do 31. siječnja u slučaju izdataka u razdoblju od 1. listopada do 31. prosinca.

Izjavljeni izdaci s obzirom na razdoblje mogu sadržavati ispravke izjavljenih podataka u vezi s prethodnim razdobljima izjave iste financijske godine.

Izjave se šalju i u slučajevima u kojima nije zatražena nadoknada.

4. Ako postoje nesporazumi, razlike u tumačenju ili nedosljednosti vezane uz izjave o izdacima za referentno razdoblje, koje su prije svega posljedica neslanja zatraženih informacija u okviru sporazuma, a isti zahtijevaju daljnju provjeru, od Hrvatske

se zahtijeva da pruži dodatne informacije. Te se informacije pružaju u skladu sa člancima 40., 41. i 43.

Rok za isplatu utvrđen u stavku 6. može se u takvim slučajevima prekinuti za cijeli ili za dio iznosa za koji je zatražena isplata, od datuma kada je zahtjev za informacijama poslan do primitka zatraženih informacija, ali najkasnije do datuma predaje izjave o izdacima za sljedeće razdoblje.

Ako nije pronađeno nikakvo rješenje u navedenome roku, Komisija može obustaviti ili smanjiti isplate u skladu sa člankom 46.

5. Kumulativni podaci koji se odnose na izdatke napravljene do 30. rujna, koji se Komisiji trebaju poslati najkasnije do 31. listopada, mogu se ispraviti samo u godišnjim izvješćima koji se šalju Komisiji u skladu sa člancima 50. i 51.

6. Komisija vrši privremena plaćanja unutar 45 dana od evidentiranja izjave o izdacima koja je udovoljila zahtjevima navedenim u članku 41., ne dovodeći u pitanje odluke iz članaka 53. i 54. pod uvjetom da:

(a) je izjavljeni izdatak prihvatljiv za financiranje Zajednice u skladu sa člankom 32.;

(b) da provjere u članku 41. nisu pokazale nikakve probleme;

(c) je odlučeno da se obustave plaćanja u vezi s mjerom (mjerama) koja je ili koje su predmet odnosnog zahtjeva;

(d) su izdvajanja raspoloživa.

Članak 40.

Financiranje predujmom

1. Doznake predujma mogu iznositi 30% od doprinosa Zajednice za prve tri godine IPARD programa. Mogu se razdijeliti između nekoliko financijskih godina i isplatiti u dvije ili više rata.

2. Komisija vrši početnu doznaku predujma u visini od najmanje 50% od iznosa iz stavka 1. kao prvu ratu.

3. Komisija plaća prvu ratu doznake predujma ako se ispune sljedeći uvjeti:

(a) NDO je obavijestio Komisiju o otvaranju IPARD-ovog računa u eurima za IPARD program;

(b) akreditacije dostavljene DNA-u i NDO-u su na snazi i prijenos upravljanja od strane Komisije ostaje valjan;

(c) VFS je stupio na snagu.

Dodatne rate mogu se isplatiti nakon zahtjeva Hrvatske u skladu sa zahtjevima predviđenim u stavcima 1. i 4. ovoga članka.

4. Ako doznake predujma iz stavka 1. nisu dostatne da osiguraju pravovremenu isplatu zahtjeva krajnjih korisnika, mogu se povećati. Povećanje je iznos potreban u tu svrhu. Mora se temeljiti na iznosu subvencioniranih izdataka nastalih kod krajnjih korisnika, ali koji još uvijek nisu riješeni zbog iscrpljenosti sredstava Zajednice na IPARD-ovom računu u eurima. Međutim, kumulativni iznos doznaka predujma ne smije prelaziti 30% od doprinosa Zajednice za tri najranije godine utvrđene u VFS-u.

5. Ukupan iznos koji je plaćen kao predujam nadoknađuje se Komisiji sa svim pripadajućim kamatama ako nije poslana nikakva izjava o izdacima za IPARD program u roku od 15 mjeseci od datuma u kojem je Komisija izvršila prvu doznaku predujma. Na doprinos Zajednice za IPARD program takve nadoknade ne utječu.

6. U skladu sa člancima 31. i 45. kamate za financiranje predujmom potvrđuju se mjesečno. Primijenjena kamatna stopa ni u kojem slučaju ne smije biti niža od kamatne stope koju Hrvatska prima za svoje devizne depozite za ovaj mjesec.

Članak 41.

Međuplaćanja

1. U slučaju izjave o izdacima za međuplaćanje, kako bi Komisija mogla odobriti zahtjev, minimalni zahtjevi koje je potrebno ispuniti su sljedeći:

(a) NDO je Komisiji poslao zahtjev za isplatu i izjavi o izdacima vezanu uz predmetnu isplatu; izjavu o izdacima potvrđuje NDO;

(b) gornje granice za pomoć Zajednice u okviru svake prioritetne osi u skladu s člankom 42. stavkom 4. su ispoštovane;

(c) godišnja izvješća o provedbi kako je navedeno u članku 68., uključujući najnovije valjano poslana su Komisiji;

(d) informacije zatražene od strane Komisije potrebne za razjasniti sve elemente vezane uz izjavu o izdacima su pružene, uključujući informacije o izvješćivanju o nepravilnostima u skladu sa člankom 28. Okvirnog sporazuma.

Ako jedan ili više uvjeta navedenih u ovome stavku nije ispoštovan, Hrvatska, kada to zatraži Komisija i u roku koji je utvrdila Komisija, poduzima potrebne korake kako bi popravila stanje prije nego se izvrši isplata.

2. Ako se čini da primjenjiva pravila nisu ispoštovana ili da su sredstva Zajednice nepravilno upotrijebljena, Komisija može smanjiti privremena plaćanja Hrvatskoj ili ih privremeno obustaviti, u skladu s odredbama članka 39. stavka 4. i članka 46. On obavještava Hrvatsku prema tome.

3. Obustava ili smanjenje privremenih plaćanja mora poštivati načela proporcionalnosti i ne dovodi u pitanje odluke o usklađenosti i potvrdi obračuna i financijskim korekcijama.

Članak 42.

Izračun iznosa za plaćanje

1. Doprinos Zajednice koji treba platiti s obzirom na prihvatljivi javni izdatak izjavljen za svaku prioritetnu os za svako referentno razdoblje izračunava se na temelju plana financiranja na snazi prvoga dana navedenoga razdoblja.

2. Iznosi doprinosa Zajednice nadoknađen od krajnjih korisnika u okviru IPARD programa tijekom svakog referentnog razdoblja i dugovi koji nisu prikupljeni unutar 2 godine od onda kada su zabilježeni u knjigu dužnika oduzimaju se od iznosa koji Komisija treba platiti u izjavi o izdacima za to razdoblje u skladu sa člankom 55.

3. Iznosi koji proizlaze iz potvrde obračuna provedene u skladu sa člankom 53., koji se mogu ponovno upotrijebiti za IPARD program dodaju se ili oduzimaju od iznosa doprinosa Zajednice u vrijeme sljedeće izjave.

4. Ne dovodeći u pitanje gornju granicu od 95% kako je predviđeno člankom 38. stavkom 5., ako kombinirani ukupni iznos izjava o izdacima prijeđe ukupni programirani iznos za predmetnu prioritetnu os, iznos koji treba platiti ograničava se na programirani iznos za tu prioritetnu os u planu financiranja na snazi. Izdatak isključen kao posljedica toga može se uzeti u obzir u naknadnoj izjavi o izdacima pod uvjetom da Hrvatska preda prilagođeni plan financiranja, a Komisija ga prihvati.

Članak 43.

Isplata konačnog salda

1. U slučaju isplate konačnog salda, rok iz članka 36., kako je utvrđeno u VFS-u, primjenjuje se, a minimalni zahtjevi za Komisiju da odobri zahtjev su sljedeći:

(a) NDO je poslao Komisiji završnu deklaraciju o izdacima i završnu izjavu o izdacima; završnu izjavu o izdacima potvrđuje NDO i potkrijepljena je završnom izjavom o jamstvu;

(b) Upravna direkcija je Komisiji poslala završno izvješće za IPARD program, kako je navedeno u članku 68.;

(c) odluka iz članka 53. je usvojena.

2. Isplata ne dira u usvajanje sljedećih odluka sukladno članku 54.

3. Isplata također ne dira u praćenje odredaba utvrđenih na temelju članka 44. stavka 8., članka 48. i članka 55.

4. Hrvatska ne može raditi daljnje financijske transakcije na IPARD-ovom računu u eurima nakon slanja zahtjeva za konačnu isplatu Komisiji. Hrvatska osigurava da se poštuju zahtjevi iz stavka 1. dok se ne ispune zahtjevi navedeni na temelju članka 48. Što se tiče odredaba na temelju članka 55., Komisiju treba obavijestiti svaki puta kada se nadoknađeni iznosi evidentiraju u nacionalnim računima.

5. Hrvatska uspostavlja sustav koji joj dopušta praćenje zahtjeva utvrđenih u stavku 4. Hrvatska određuje odgovorno tijelo i obavještava Komisiju o praktičnim dogovorima u vezi s prijenosom odgovornosti na navedeno tijelo.

Članak 44.

Plaćanje krajnjim korisnicima

1. Hrvatska osigurava da su isplate krajnjim korisnicima:

(a) izvršene u nacionalnoj valuti i s odgovarajućim terećenjem IPARD računa u eurima. Nalozi za plaćanje ili bilo koji drugi računovodstveni dokumenti jednake dokazne vrijednosti za krajnjeg korisnika (korisnike) ili njihove opunomoćenike izdaju se, kao opće pravilo, u roku od tri radna dana od terećenja IPARD računa u eurima;

(b) na temelju izjave o izdacima nastale od strane krajnjih korisnika i dokazane originalnim računima s potvrdom. Ako izdatak ne označava pomoć, ostali odgovarajući dokumenti, kako je određeno u programu IPARD mogu se prihvatiti.

2. Kako bi bio prihvatljiv, izdatak ne smije nastati prije datuma sklapanja ugovora kojime je potražitelj postao krajnji korisnik u okviru IPARD programa. U slučaju kada izdatak ne označava pomoć, događaji koji ciljaju na pomoć ne nastaju prije toga datuma. Ta ograničenja datuma ne primjenjuju se na izvedivost i s time povezane studije za mjere tehničke pomoći.

3. Osim za radnje u okviru mjera tehničke pomoći i aktivnosti iz članka 32. stavka 6. točke (c) izdatak se ni u kojem slučaju ne odnosi na odabrane projekte, ugovore sklopljene od strane ili u ime IPARD Agencije i krajnjih korisnika, i izdatak isplaćen prije datuma utvrđenog u Odluci Komisije iz članka 25.

4. Neće se vršiti isplate u gotovini.

5. Ako IPARD Agencija ne zadrži originalne račune ili druge relevantne dokumente iz stavka 1. točke (b) nakon primitka istih, IPARD Agencija osigurava da se uzmu primjerci i naprave dogovori kako bi se osiguralo da originali budu dostupni u svrhu revizije i inspekcije.

6. NDO i IPARD Agencija osiguravaju da ukupan javni izdatak od strane svih javnih tijela u Hrvatskoj za svaku mjeru i projekt bude vidljiv na računima IPARD Agencije.

7. IPARD Agencija vodi evidenciju svake isplate što uključuje najmanje sljedeće informacije:

(a) iznos u nacionalnoj valuti,

(b) odgovarajući iznos u eurima.

8. Omjer doprinosa Zajednice i nacionalnog doprinosa i javnog izdatka, te ukupnog javnog izdatka i ukupnih prihvatljivih troškova, utvrđuje se u nacionalnoj valuti.

9. NDO i IPARD Agencija osiguravaju da se svi iznosi koje smatraju nehotice isplaćenim više od iznosa koji su dužni platiti, koji su oni zabilježili i koji su uključeni u izjave o izdacima zaračunate na IPAD-ov račun u eurima, bilježe unutar tri radna dana na IPARD-ov račun u eurima i oduzimaju od sljedećeg zahtjeva za isplatu Komisiji iz članka 39.

10. NDO i IPARD Agencija osiguravaju pravovremenu obradu zahtjeva za isplatu krajnjih korisnika. U slučajevima u kojima razmak između primitka popratnih dokumenata potrebnih za izvršenje isplate i izdavanje naloga za isplatu prijeđe tri mjeseca, sufinanciranje Zajednice može se smanjiti u skladu sa sljedećim pravilima:

a) ako je izdatak učinjen nakon rokova jednak ili manji od 4% izdatka učinjenog prije rokova, neće biti smanjenja, bez obzira na broj mjesečnih kašnjenja;

b) ako je izdatak učinjen nakon rokova veći od 4% od izdatka učinjenog prije rokova, svi daljnji izdaci učinjeni s kašnjenjem od:

i. jedan mjesec smanjuju se do 10%

ii. dva mjeseca smanjuju se do 25%

iii. tri mjeseca smanjuju se do 45%

iv. četiri mjeseca smanjuju se do 70%

v. pet mjeseci ili više smanjuju se do 100%.

11. Međutim, Komisija može primijeniti drugačiju mjeru za vrijeme i/ili niža ili nulta smanjenja, ako se naišlo na iznimne uvjete upravljanja za određene mjere, ili ako je Hrvatska dala dobro utemeljena opravdanja.

12. Prije donošenja odluke Komisija obavještava Hrvatsku, dopuštajući joj da obznani svoj položaj u roku od 10 radnih dana. Komisija obavještava Hrvatsku o svojoj konačnoj odluci, navodeći razloge na kojima se odluka temelji.

13. Za svaki izdatak učinjen nakon rokova Hrvatska Komisiji daje detaljna opravdanja o kašnjenju, pisani dokaz za podupiranje tog opravdanja, kao i pokazivanje izravne veze između opravdanja i relevantnog izdatka učinjenog nakon rokova.

Članak 45.

Tečaj i kamate

1. Hrvatska osigurava da je zabilježena stopa za pretvaranje između eura i nacionalne valute mjesečna računovodstvena stopa eura utvrđena od strane Komisije za Hrvatsku za mjesec tijekom kojeg je izdatak evidentiran u računima Nacionalnog fonda i IPARD Agencije. Međutim:

(a) za isplate IPARD Agencije datum izdavanja naloga za isplatu krajnjim korisnicima ili njihovim opunomoćenicima jest datum koji je prikazan na računima;

(b) za preplaćene iznose IPARD Agencije u skladu sa člankom 44. stavkom 9. i za dugove koji nisu nadoknađeni, kao i za dugove koji nisu prikupljeni u roku od 2 godine od njihove zabilježbe u knjigu dužnika u skladu sa člankom 55., stopa u mjesecu koji prethodi mjesecu tijekom kojega je preplaćeni iznos ili dug prvi put opažen;

(c) za iznose utvrđene u odlukama o potvrdi obračuna i/ili suglasnosti obračuna, stopa u mjesecu koji prethodi mjesecu tijekom kojega je odluka donesena;

(d) za nadoknađene dugove i kamate u skladu sa člankom 55., stopa u mjesecu koji prethodi mjesecu tijekom kojega je dug nadoknađen;

(e) za nepravilnosti ispravljene u skladu sa člankom 28, Okvirnog sporazuma, stopa u mjesecu koji prethodi mjesecu tijekom kojega je iznos nadoknađen;

(f) za kamate zarađene na računima Nacionalnog fonda i IPARD Agencije, stopa u mjesecu kada je kamata odobrena u korist računa što mora biti barem mjesečno.

Ove odredbe također se primjenjuju na slučajeve obuhvaćene člankom 31. stavkom 2.

2. U slučaju da stopa za mjesec nije objavljena, koristi se stopa za najnoviji mjesec objave.

3. Ako rokovi iz odluke donesene sukladno člancima 53. i 54. nisu ispoštovani, svaki izvanredni iznos stvara prihod po stopi jednakoj Euribor stopi za tromjesečni depozit objavljen od strane Europske središnje banke plus 1.5% bodova. Ta stopa je mjesečni prosjek mjeseca u kojemu su te odluke donesene.

4. Sve kamate zarađene na IPARD-ovom računu u eurima ostaju u vlasništvu Hrvatske. Kamate stvorene financiranjem IPARD programa od strane Zajednice knjiže se isključivo na IPARD program, što se smatra izvorom za Hrvatsku u obliku nacionalnog javnog doprinosa, i izjavljuje se Komisiji, u vrijeme zatvaranja IPARD programa.

5. Računi vezani uz sredstva IPARD programa koja drži IPARD Agencija donose kamate. Kamate zarađene na onim računima koji se pripisuju doprinosu Zajednice također se upotrebljavaju isključivo za IPARD program i ne podliježu nikakvim pristojbama ili porezima. Sve kamate koje se pripisuju doprinosu Zajednice pridodaju se iznosu uključenom VFS-u i smatraju se izvorom za Hrvatsku.

6. Međutim, kamata koja nije izračunata za potpomognute projekte u okviru IPARD programa javljaju se Komisiji u roku od tri mjeseca o ovome iznosu koji je poznat i koji se Komisiji plaća u eurima.

Članak 46.

Privremena obustava plaćanja

1. Komisija može u cijelosti ili djelomično obustaviti isplate ako:

(a) postoje ozbiljni nedostaci u sustavu upravljanja i kontrole IPARD programa što utječe na pouzdanost postupka potvrđivanja isplata i za koji nisu donesene korektivne mjere; ili

(b) akreditacije koje je dostavio DNA i/ili NDO obustavljene su ili povučene; ili

(c) odluka o prijenosu upravljanja od strane Komisije obustavljena je ili povučena; ili

(d) izdatak iz potvrđene izjave o izdacima povezan je s ozbiljnim nepravilnostima koje nisu ispravljene; ili

(e) potrebna su pojašnjenja u vezi informacija sadržanih u izjavi o izdacima; ili

(f) najnovija dospjela izvješća o reviziji i mišljenja o reviziji nisu poslana Komisiji u skladu sa člankom 28.; ili

(g) NDO nije poslao Komisiji godišnje izjave o jamstvu kako je navedeno u članku 27., uključujući najnoviju dospjelu.

2. Hrvatskoj se pruža mogućnost predstavljanja svojih zapažanja u razdoblju od 1 mjeseca prije odluke Komisije o obustavi u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

3. Komisija prekida obustavu kada Hrvatska poduzme mjere potrebne za poboljšanje nedostataka, nepravilnosti ili nejasnoća iz stavka 1. ovoga članka.

4. Ako Hrvatska nije poduzela takve mjere, Komisija može odlučiti da poništi sav ili dio doprinosa Zajednice za IPARD program u skladu sa člankom 54.

Članak 47.

Zatvaranje IPARD programa

1. Nakon što Komisija zaprimi konačni zahtjev za isplatom, IPARD program smatra se zatvorenim čim dođe do jednog od sljedećeg:

(a) isplate konačnog salda dospjelog od strane Komisije;

(b) izdavanja naloga za povratom sredstava od strane Komisije;

(c) oslobađanja od obveze izdvajanja od strane Komisije.

2. Zatvaranje IPARD programa ne dovodi u pitanje pravo Komisije da poduzme financijsku korekciju u skladu sa člankom 54. u kasnijoj fazi.

3. Zatvaranje IPARD programa ne utječe na obveze Hrvatske iz članka 44. stavka 9., članka 48. i članka 55. i da i dalje zadrži odnosnu dokumentaciju, u skladu sa člankom 48.

Članak 48.

Čuvanje dokumentacije

1. Sve dokumente vezane uz IPARD program, uključujući one vezane uz projekte koji nisu odabrani, Hrvatska čuva najmanje 3 godine nakon zatvaranja IPARD programa ili u slučaju investicijskih projekata u razdoblje od 5 godina od datuma konačne isplate kako je utvrđeno u članku 172. stavku 4. Provedbene uredbe o programu IPA. Ovo razdoblje prekida se ili u slučaju sudskih postupaka ili na primjereno utemeljeni zahtjev Komisije.

2. IPARD Agencija i Nacionalni fond osiguravaju da ako oni sami ne čuvaju te dokumente, dokumenti se drže na raspolaganju Komisiji za navedeno razdoblje. U slučaju nepravilnosti ili nesavjesnosti, popratni dokumenti iz stavka 1. drže se na raspolaganju Komisije najmanje pet godina od godine u kojoj su iznosi u potpunosti vraćeni od krajnjih korisnika i odobreni u korist IPARD programa ili u kojima su utvrđene financijske posljedice nepovrata na temelju članka 55.

3. U slučaju postupka o suglasnosti obračuna predviđenog u članku 54., popratni dokumenti iz stavka 1. drže se na raspolaganju Komisije najmanje jednu godinu od zatvaranja postupka ili, ako je odluka o suglasnosti predmet sudskih postupaka pred Sudom europskih zajednica, najmanje jednu godinu nakon zatvaranja navedenih postupaka.

Pododjeljak 3.
FINANCIJSKE ISPRAVKE

Članak 49.

Zaštita financijskih interesa Zajednice i jamstva glede upravljanja sredstvima Zajednice

1. Hrvatska usvaja sve zakonodavne, regulatorne i administrativne odredbe i poduzima sve ostale mjere potrebne za osiguranje financijskih interesa Zajednice, a posebice da:

i. provjeri izvornost i usklađenost operacija koje financira Zajednica;

ii. spriječi i ispravi nepravilnosti;

iii. vrati izgubljene iznose kao rezultat nepravilnosti ili nesavjesnosti.

2. Hrvatska obavještava Komisiju o usvojenim odredbama i poduzetim mjerama iz stavka 1. i poduzetim mjerama za upravljanje i kontroli u skladu sa zakonodavstvom Zajednice glede potpore za IPARD program kako bi se zaštitili financijski interesi Zajednice.

Članak 50.

Sadržaj godišnjih izvješća

1. Godišnja izvješća iz članka 27. stavka 3. Okvirnog sporazuma uključuju:

(a) kompletan set financijskih izjava u skladu s knjigama i bilješkama Nacionalnog fonda i IPARD Agencije, pokazujući dijelove Zajednice i nacionalne dijelove, i uključujući sljedeće sastavnice:

i. bilancu stanja;

ii. iskaz poslovnog rezultata (uključujući izvješćivanje po mjerama pomoću mjera);

iii. izjavu o promjenama neto vrijednosti/odgovornosti;

iv. tablicu o novčanom toku, popraćenu informacijama u vezi IPARD-ovog računa u eurima;

v. Bilješke uz financijske izvještaje.

(b) prihode i izdatke IPARD programa, prikazujući ukupne prihode i izdatke Zajednice, nacionalni i ukupne prihode i izdatke sažete pomoću mjera i prikazane na godišnjoj osnovi, kako je navedeno u prvome podstavku stavka 1. i predane uporabom Obrasca D 2 kako je navedeno u Dodatku III.;

(c) informacije u vezi izdataka i prihoda za čitavo razdoblje provedbe IPARD programa ili potvrda da se detalji svake transakcije čuvaju na računalnoj datoteci na raspolaganju Komisije;

(d) tablicu razlika od strane IPARD programa i mjere, između izdataka i prihoda prikazanih u godišnjim izvješćima i onih prikazanih za isto razdoblje u dokumentima iz članka 39., uz objašnjenje svake razlike;

(e) tablicu iznosa koje treba vratiti na kraju izvođenja.

2. Oblik i sadržaj financijskih izjava navedenih u prvome podstavku stavka 1. utvrđuju se u skladu s Međunarodnim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima i svim smjernicama o primjeni tih standarda koje je utvrdila Komisija.

Članak 51.

Prenošenje informacija o potvrdi obračuna

1. U svrhu potvrde obračuna sukladno članku 30. stavku 1. Okvirnog sporazuma, NDO Komisiji šalje, uz primjerak DNA-u:

(a) stavke uključene u godišnja izvješća, kako je navedeno u članku 50., zajedno sa svim izvješćima tijela koja djeluju pod odgovornošću navedenih struktura, direkcija i tijela iz članka 9. stavka 3.;

(b) mišljenja i izvješća koja utvrđuje tijelo nadležno za reviziju, kako je navedeno u članku 16.;

(c) kompletnu evidenciju svih računovodstvenih podataka, kako je navedeno u članku 50. i koji su potrebni u svrhu kontrole;

(d) izjavu o jamstvu kako je navedeno u članku 27.

2. Dokumente i računovodstvene podatke iz stavka 1. potpisuje i potvrđuje, te šalje Komisiji NDO, u ime Hrvatske, najkasnije do 30. travnja godine nakon završetka financijske godine na koju se odnosi, uz primjerke DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju. Dokumenti iz točaka (a) id (b) navedenoga stavka šalju se u jednom primjerku zajedno s primjerkom u elektronskom obliku u skladu s oblikom i pod uvjetima koje je utvrdila Komisija, slijedeći model u Dodatku III. i u tablici navedenoj u članku 50. točki (e).

3. Na zahtjev Komisije ili na inicijativu NDO-a, daljnje informacije u vezi potvrde obračuna mogu se uputiti Komisiji u roku koji utvrdi Komisija, uzimajući u obzir iznos posla potrebnog za pružanje navedenih informacija. U nedostatku tih informacija, Komisija može podmiriti račune na temelju onih informacija koje posjeduje.

4. U valjano opravdanim slučajevima, Komisija može prihvatiti zahtjev za zakašnjelu predaju informacija, ako joj je taj zahtjev upućen prije isteka odnosnog roka za predaju.

Članak 52.

Oblik i sadržaj računovodstvenih podataka

1. Oblik i sadržaj računovodstvenih podataka iz članka 51. stavka 1. točke (c) utvrđuje se u skladu s Međunarodnim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima i svim smjernicama o primjeni tih standarda utvrđenih od strane Komisije i osigurava da su ukupni javni izdaci svih javnih tijela u Hrvatskoj za svaku mjeru i projekt vidljivi u knjigama i evidenciji Nacionalnog fonda i IPARD Agencije po odgovarajućoj računovodstvenoj oznaci.

2. Ako postoje nesporazumi, razlike u tumačenju ili nedosljednosti vezane uz dokumente i računovodstvene podatke iz stavka 1. ovoga članka za referentno razdoblje, to je prije svega posljedica nedavanja zatraženih informacija u okviru ovoga Sporazuma, a iste zahtijevaju daljnje provjere, od Hrvatske se taži da pruži dodatne informacije.

3. Izvješća iz članka 50. predaju se putem Obrasca D 2 kako je navedeno u Dodatku III.

4. Ako su dospjele isplate u okviru IPARD programa opterećene zahtjevima, smatra se da su izvršene u cijelosti:

(a) na datum isplate iznosa koji se treba isplatiti korisniku, ako je zahtjev manji od namirenog izdatka;

(b) na datum namirenja izdataka, ako je potonji manji ili jednak zahtjevu.

5. Komisija upotrebljava računovodstvene podatke isključivo u svrhu:

(a) vršenja svojih funkcije u kontekstu potvrde obračuna sukladno provedbenim pravilima programa IPA;

(b) praćenja razvoja i davanje najava u poljoprivrednom sektoru;

(c) u tom kontekstu, Europski revizorski sud i Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) imaju pristup navedenim informacijama.

6. Još neizvršeni nalozi za isplatu i isplate terećenja na računu i ponovno odobrene u njihovu korist prikazani su na obrascu D2 kao odbijanja od izdataka s obzirom na mjesec tijekom kojega je IPARD Agencija izvještena o neizvršenju ili otkazivanju.

7. Hrvatska uspostavlja, glede IPARD programa, sustav za prepoznavanje svih dospjelih iznosa i za upis u knjigu dužnika svih takvih dugova, uključujući nepravilnosti prije primitka istih. Ne dovodeći u pitanje članak 44. stavak 6. ili bilo koje nacionalne odredbe u vezi povrata dugova, svaki financijski doprinos zaračunat Zajednici vezano uz navedene iznose uključujući nepravilnosti otpisuju se na kraju druge godine nakon upisa u knjigu dužnika i odbijaju od sljedećeg zahtjeva za isplatu, kako je predviđeno člankom 42. stavkom 2. Sve kamate vraćene od strane IPARD Agencije koje se mogu pripisati doprinosu Zajednice s obzirom na vraćene dugove evidentiraju se na račun (-e) IPARD Agencije i koriste isključivo za IPARD program. IPARD Agencija i Nacionalni fond osiguravaju da se svi vraćeni iznosi odobre u korist IPARD-ovog računa u eurima u roku od 3 radna dana od datuma povrata.

8. Svi osobni podaci uključeni u prikupljene računovodstvene podatke obrađuju se samo u svrhu naznačenu u stavku 2. Posebice, ako Komisija koristi računovodstvene podatke u svrhu iz stavka 5., Komisija te podatke mora učiniti anonimnima i obraditi ih samo u sažetom obliku.

9. Sve upite u vezi njihovih osobnih podatka odnosne osobe upućuju Komisiji kako je utvrđeno u Odjeljku 5. Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1828/2006 od 8. prosinca 2006.[15]

10. Komisija osigurava da se računovodstveni podaci vode povjerljivo i sigurno.

Članak 53.

Financijska potvrda obračuna

1. Odluka o potvrdi obračuna iz članka 30. stavka 1. Okvirnog sporazuma određuje iznos izdataka učinjenih u Hrvatskoj tijekom predmetne financijske godine što je prepoznato kao ono što se može zaračunati programu IPARD na temelju računa iz članka 50. i sredstava koja Hrvatska može ponovno koristiti na temelju članka 35. Okvirnog sporazuma.

2. Komisija, najkasnije do 30. rujna godine nakon odnosne financijske godine, na temelju informacija iz stavka 1., donosi odluku o podmirenju računa Nacionalnog fonda i IPARD Agencije (u daljnjem tekstu »Odluka o potvrdi obračuna«).

Odluka o potvrdi obračuna obuhvaća cjelokupnost, točnost i istinitost podnijetih računa i ne dovodi u pitanje usvajanje naknadne odluke o suglasnosti obračuna, sukladno članku 54.

Odluka o potvrdi obračuna također obuhvaća potvrdu obračuna IPARD-ovog računa u eurima i iznose koji se odobravaju u korist toga računa u skladu sa člankom 55. i člankom 52. stavkom 6.

3. Komisija Hrvatsku također obavještava o rezultatima svoje provjera dobivenih informacija, zajedno sa svim izmjenama i dopunama koje predlaže, najkasnije do 15. srpnja nakon kraja financijske godine.

4. Ako, iz razloga koji se mogu pripisati Hrvatskoj, Komisija ne može podmiriti račune prije 30. rujna sljedeće godine, Komisija obavještava NDO-a, uz primjerak to DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju, o tim dodatnim ispitivanjima koje predlaže poduzeti sukladno članku 26.

5. Iznos koji se, kao posljedica Odluke o potvrdi obračuna, obično može vratiti ili isplatiti Hrvatskoj utvrđuje se odbijanjem privremenih plaćanja glede odnosne financijske godine od izdatka priznatog za istu godinu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka. Taj iznos Komisija odbija od ili dodaje sljedećem privremenom plaćanju ili konačnoj isplati.

6. Međutim, ako iznos koji je potrebno odbiti, utvrđen Odlukom o potvrdi obračuna prijeđe razinu mogućih naknadnih isplata, NDO osigurava da se iznos koji nije obuhvaćen bilancom odobri u korist Komisije u eurima u roku od dva mjeseca od obavijesti o takvoj odluci. Komisija može međutim, oo slučaja do slučaja, odlučiti da svaki iznos koji mora biti odobren u njezinu korist bude poravnan s plaćanjima koje ona mora učiniti u korist Hrvatske unutar bilo kojeg instrumenta Zajednice.

7. Ovaj članak primjenjuje se, mutatis mutandis, na isplate financirane predujmom u smislu članka 40.

8. Članak 42. Okvirnog sporazuma ne primjenjuje se na financijsku potvrdu obračuna.

Članak 54.

Suglasnost obračuna

1. Ako Komisija smatra da izdaci u okviru IPARD programa nisu nastali u skladu s primjenjivim pravilima, odlučuje koje iznose treba isključiti iz financiranja Zajednice.

2. Komisija procjenjuje iznose koje treba isključiti na temelju ozbiljnosti evidentirane neusklađenosti. Ona propisno razmatra prirodu i ozbiljnost neusklađenosti i financijske štete uzrokovane Zajednici.

3. Ako, kao posljedica bilo kojeg ispitivanja, Komisija smatra da izdatak nije učinjen u skladu s primjenjivim pravilima pravila, svoje nalaze javlja DNA-u i NDO-u, i ukazuje na korektivne mjere potrebne kako bi se osigurala buduća usklađenost s navedenim pravilima.

Priopćenje se poziva na ovaj članak. NDO je dužan odgovoriti u roku od dva mjeseca od primitka priopćenja, uz primjerak DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju, i Komisija može mijenjati svoj položaj uslijed toga. U opravdanim slučajevima,

Komisija se može složiti da produlji razdoblje za odgovor.

Nakon isteka razdoblja za odgovor, Komisija saziva dvostrani sastanak i obje stranke nastoje doći do sporazuma o mjerama koje je potrebno poduzeti kao i o procjeni ozbiljnosti povrede i financijske štete uzrokovane proračunu Zajednice.

4. U roku od dva mjeseca od datuma primitka zapisnika s dvostranog sastanka iz trećeg podstavka stavka 3., NDO javlja sve zatražene informacije tijekom sastanka ili sve druge informacije koje smatra korisnima za tekuće ispitivanje.

U opravdanim slučajevima, Komisija može, na utemeljen zahtjev NDO-a, odobriti produljenje razdoblja navedenog u prvome podstavku. Zahtjev se upućuje Komisiji, uz primjerak DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju, prije isteka navedenoga razdoblja.

Nakon isteka razdoblja navedenog u prvome podstavku, Komisija formalno priopćava svoje zaključke NDO-u, uz primjerak DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju, na temelju informacija primljenih u okviru postupka za suglasnost obračuna. Priopćenje procjenjuje izdatak koji Komisija predviđa da se isključi iz financiranja Zajednice.

Ako Komisija predlaže financijsku ispravku na osnovi ekstrapolacije ili paušalne stope, NDO se daje mogućnost stvarni opseg nepravilnosti provjerom dostupne dokumentacije. U sporazumu s Komisijom, NDO može ograničiti polje primjene ovog ispitivanja na odgovarajuću mjeru ili uzorak dostupne dokumentacije. Osim u valjano opravdanim slučajevima, ispitivanje i priopćavanje rezultata Komisiji odvija se u roku od dva mjeseca od datuma primitka prijedloga Komisije za financijsku ispravku.

5. NDO obavještava Komisiju, uz primjerak DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju, o korektivnim mjerama koje je poduzeo kako bi osigurao poštivanje primjenjivih pravila i učinkoviti datum njihove provedbe.

6. Odbijanja od financiranja Zajednice vrši Komisija od sljedećeg privremenog plaćanja ili konačne isplate. Međutim, na zahtjev Hrvatske i ako to opravdava značajnost odbijanja Komisija može odrediti različiti datum za odbijanja.

7. U skladu sa člankom 35. stavkom 1. Okvirnog sporazuma odbijanja koja je napravila Komisija ne dodjeljuju se ponovno programu IPARD.

8. Članak 42. Okvirnog sporazuma ne primjenjuje se na suglasnost obračuna.

Članak 55.

Povrat sredstava u slučaju nepravilnosti ili prijevare

1. NDO je dužan vratiti doprinos Zajednice isplaćen krajnjim korisnicima od onih koji su počinili nepravilnost, prijevaru ili korupciju ili se njome okoristili, u skladu s člankom 29. stavkom 2. Okvirnog sporazuma.

2. NDO vrši financijske prilagodbe ako se otkriju nepravilnosti ili nesavjesnost u operacijama IPARD programa potpuno ili djelomično otkazujući doprinos Zajednice odnosnim operacijama. NDO uzima u obzir prirodu i ozbiljnost otkrivene nepravilnosti i financijskog gubitka doprinosu Zajednice.

3. Doprinos Zajednice vraćen sukladno stavku 1. i otkazan sukladno stavku 2. može se ponovno iskoristiti u skladu sa stavkom 4. točkom (c).

4. Financijske prilagodbe i ponovno korištenje sredstava poduzima NDO i podliježe sljedećim uvjetima:

(a) ako su nepravilnosti otkrivene, NDO proširuje svoja ispitivanja kako bi obuhvatio sve operacije koje bi mogle biti pogođene tim nepravilnostima;

(b) NDO priopćava odgovarajuće prilagodbe Komisiji, uz primjerak DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju;

(c) iznosi doprinosa Zajednice koji su otkazani i vraćeni iznosi, kao i kamate na iste, ponovno se dodjeljuju odnosnom programu IPARD. Međutim, otkazani ili vraćeni doprinos Zajednice može se ponovno iskoristiti samo za operaciju u okviru istoga IPARD programa i pod uvjetom da se doprinos ponovno dodijeli operacija koje nisu bile predmetom financijskih prilagodbi.

5. Kada se godišnja izvješća pošalju, kako je predviđeno člankom 51., NDO šalje Komisiji, uz primjerak DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju, sažetak izvješća o obavljenim postupcima povrata kao odgovor na nepravilnosti. To daje raščlambu iznosa koji još nije vraćen, prema upravnim i/ili sudskim postupcima i prema godini prvog upravnog ili sudskog nalaza nepravilnosti.

6. Nakon slijeđenja postupka utvrđenog u članku 54. stavku 3. i u prva tri podstavka članka 54. stavka 4., Komisija može odlučiti da zaračuna iznose koje je potrebno vratiti Hrvatskoj u sljedećim slučajevima:

(a) ako NDO nije započeo sve upravne ili sudske postupke za povrat doprinos isplaćenog krajnjim korisnicima unutar godine koja slijedi nakon prvog upravnog ili sudskog nalaza;

(b) ako NDO nije ispoštovao obveze iz stavka 4.

7. Doprinos Zajednice koji IPARD Agencija nije vratila od krajnjih korisnika u roku od dvije godine od njihovog upisa u knjigu dužnika NDO refundira proračunu Zajednice. Ako je moguće, vraćeni doprinos Komisija odbija od sljedećeg privremenog plaćanja ili konačne isplate Hrvatskoj. Sve kamate koje je Hrvatska vratila, a koje se pripisuju doprinosu Zajednice u vezi vraćenih dugova evidentiraju se na računu (računima) Hrvatske. Hrvatska osigurava da su svi vraćeni iznosi odobreni u korist IPARD-ovog računa u eurima u roku od 3 radna dana od datuma povrata.

8. Ako je bilo moguće učiniti povrat iz stavka 1. kada kombinirani ukupni iznos izjava o izdacima prelazi gornju granicu od 95% kako je predviđeno člankom 38. stavkom 5. ili nakon zatvaranja IPARD programa, NDO refundira vraćene iznose proračunu Zajednice u skladu s postupcima utvrđenim u članku 34. Okvirnog sporazuma.

9. Ovaj članak prestaje se primjenjivati pet godina nakon zatvaranja IPARD programa. Svi doprinosi koji još uvijek nisu vraćeni do toga datuma otpisuju se u knjizi dužnika i odgovarajući iznos refundira se proračunu Zajednice. Ova isplata ne

dovodi u pitanje usvajanje naknadne odluke sukladno članku 54.

Članak 56.

Definicija administrativnih ili sudskih nalaza

Prvobitni upravni ili sudski nalazi iz članka 55. označavaju prvu pisanu procjenu nadležnog tijela, ili upravnog ili sudskog, zaključujući na temelju stvarnih činjenica da je počinjena nepravilnost, ne dovodeći u pitanje mogućnost da bi se taj zaključak možda naknadno morao prilagoditi ili povući kao posljedica razvoja u tijeku upravnih ili sudskih postupaka.

Pododjeljak 4.
IZNIMNE PRIRODNE KATASTROFE

Članak 57.

Iznimne prirodne katastrofe

1. Komisija može, u slučaju da utvrdi da je iznimna prirodna katastrofa pogodila Hrvatsku, na temelju opravdanog zahtjeva od strane Hrvatske, za odgovarajuće projekte u pogođenoj regiji i za određeno razdoblje, odobriti stope financiranja Zajednice na ukupni javni izdatak iznad onog utvrđenog u programu IPARD, ali unutar gornje granice od 85%.

2. Nadalje, Komisija može odobriti sljedeća odstupanja od odredaba ovoga Sporazuma kako slijedi:

(a) granice u visini od 50% kako je predviđeno člankom 34. stavkom 2. mogu se zamijeniti granicama u visini od do 75%;

(b) zahtjevi za dodatne isplate financirane predujmom također se mogu temeljiti na procjenama potrebe koje proizlaze iz očekivanog utjecaja iznimne prirodne katastrofe pored uvjeta iz članka 40. stavka 4.;

(c) zahtjevi za izjave o izdacima koje su dali krajnji korisnici koje treba dokazati računima s potvrdom mogu se zamijeniti formalnom odlukom IPARD Agencije da podupre projekt. Kriteriji za takve odluke navode se u opravdanom zahtjevu koji je predala Hrvatska i odobrila Komisija. Krajnji korisnik obvezuje se u razdoblju koje ne prelazi jednu godinu dati izjave o izdacima koji su stvarno nastali kako je predviđeno člankom 44. stavkom 1. točkom (b). Nijedna isplata ni jednom korisniku sukladno ovom odstupanju ne smije prelaziti 20% od ukupnog troška ulaganja koje je odobrila IPARD Agencija i svaka takva isplata podliježe odgovarajućim jamstvima. Odredba kojom se ograničavaju izjave o izdacima na događaje koji nisu nastali ranije od datuma sklapanja ugovara kojime potražitelj postaje krajnji korisnik može se zamijeniti granicom najranije nakon nastajanja iznimne prirodne katastrofe;

(d) obveza za nabavu usluga, radova i robe od strane javnih tijela, iz članka 23. stavka 4. Okvirnog sporazuma, može se u skladu sa člankom 33. stavkom 3. zamijeniti manje teretnim odredbama uključujući on koje dopuštaju pregovaračke postupke pri čemu tijela konzultiraju davatelje usluga po svome izboru i pregovaraju o uvjetima ugovora s jednim ili više njih.

Odjeljak IV.
UPRAVLJANJE, PRAĆENJE PROGRAMA I PROCJENA

Pododjeljak 1.
OPĆE ODREDBE

Članak 58.

Polje primjene

Ovaj Odjeljak utvrđuje odredbe za upravljanje, praćenje i procjenu IPARD programa i dopunjuje vezane odredbe iz Odjeljka V. Okvirnog sporazuma. Hrvatska osigurava da se primjenjuju te odredbe.

Članak 59.

Partnerstvo

1. Pomoć u okviru IPARD programa provodi se kroz bliske konzultacije (u daljnjem tekstu: »partnerstvo«) između Komisije i Hrvatske i s direkcijama i tijelima imenovanim od strane Hrvatske u okviru nacionalnih pravila i praksi, uključujući:

(a) nadležna regionalna, lokalna tijela i ostala javna tijela;

(b) gospodarske i socijalne partnere;

(c) sva ostala odgovarajuća tijela koja predstavljaju civilno društvo, nevladine organizacije, uključujući ekološke organizacije i tijela odgovorna za promoviranje jednakosti između muškaraca i žena.

2. Hrvatska određuje najreprezentativnije partnere na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i u gospodarskoj, socijalnoj, ekološkoj i drugoj sferi (u daljnjem tekstu »partneri«). Stvara uvjete za široko i učinkovito sudjelovanje svih odgovarajućih tijela, u skladu s nacionalnim pravilima i praksama, vodeći računa o potrebi promoviranja jednakosti između muškaraca i žena i održivi razvoj putem integracije zaštite okoliša i zahtjeva za poboljšanje.

3. Partnerstvo se provodi posvećujući dužnu pažnju odgovarajućim institucionalnim, pravnim i financijskim odgovornostima svake kategorije partnera kako je utvrđeno u okviru stavka 1.

4. Partnerstvo je uključeno u pripremu, provedba, praćenje i procjenu IPARD programa. Hrvatska uključuje sve odgovarajuće partnere u različitim stadijima programiranja, posvećujući dužnu pažnju rokovima utvrđenima za svaki korak.

Pododjeljak 2.
PRAĆENJE IPARD PROGRAMA

Članak 60.

Praćenje programa i pokazatelji za praćenje

1. Upravna direkcija i Odbor za praćenje za sastavnicu ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu »Odbor za praćenje IPARD programa«) nadgledaju učinkovitost i kvalitetu provedbe IPARD programa. Izvješćuju Odbor za praćenje programa IPA i Komisiju o napretku mjera.

2. Praćenje programa provodi se pozivanjem na odgovarajuće fizičke, psihičke, ekološke i financijske pokazatelje. Ti pokazatelji, glede inputa, outputa i rezultata IPARD programa, odnose se na posebni karakter odnosne pomoći, njezine ciljeve i socijalno-gospodarsku, strukturalnu i ekološku situaciju Hrvatske.

Članak 61.

Odbor za praćenje IPARD programa

1. U skladu sa člankom 36. Okvirnog sporazuma o programu IPA, Odbor za praćenje IPARD programa uspostavlja se od strane Hrvatske u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu prvog VFS-a, nakon konzultacije s Komisijom i partnerima iz članka 59.

2. Odbor za praćenje IPARD programa dužan je uvjeriti se u učinkovitost i kvalitetu provedbe IPARD programa kako bi se postigli ciljevi programa.

3. Odbor za praćenje IPARD programa sastoji se od predstavnika relevantnih direkcija i tijela, i odgovarajućih gospodarskih, socijalnih i ekoloških partnera. Sastavlja i odobrava u konzultaciji s Upravnom direkcijom, Agencijom IPARD i Komisijom svoja pravila postupka. Ta pravila postupka usvaja Odbor za praćenje IPARD programa na svom prvom sastanku. To može promijeniti ovaj Odbor za praćenje ako se pojavi potreba. O takvim promjenama Komisija se obavještava unaprijed.

4. Odbor za praćenje IPARD programa izvješćuje Odbor za praćenje programa IPA. Odboru za praćenje programa IPA posebice dostavlja informacije vezane uz:

(a) napravljeni napredak u provedbi IPARD programa, po prioritetnoj osi i, gdje je to bitno, po mjerama ili operacijama; što uključuje postignute rezultate, financijske pokazatelje provedbe, i ostale čimbenike, a uspostavlja se radi poboljšanja provedbe IPARD programa;

(b) sve aspekte funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole koje postavlja tijelo nadležno za reviziju, NDO ili DNA.

5. Odborom za praćenje IPARD programa predsjeda predstavnik Hrvatske. Imenovana osoba ne obavlja niti jedan posao u Agenciji IPARD.

6. Komisija, čelnik IPARD Agencije i NDO sudjeluju u radu Odbora za praćenje IPARD programa.

7. Odbor za praćenje IPARD programa konzultira se, u roku od četiri mjeseca od odluke kojom se odobrava IPARD program o kriterijima odabira za financirane operacije. Kriteriji odabira revidiraju se prema potrebi programiranja.

8. Odbor za praćenje IPARD programa ispituje rezultate IPARD programa, posebice postizanje ciljeva određenih za različite mjere i napredak u korištenju financijskih dodjeljivanja onim mjerama i dodjeljivanja pod-mjerama unutar mjera ako IPARD program uključuje takva dodjeljivanja. U tom pogledu, upravna direkcija osigurava da su sve relevantne informacije o napretku mjera i, po potrebi, pod-mjera, dostupne Odboru za praćenje i NKIPA-u.

9. Odbor za praćenje IPARD programa povremeno pregledava napredak koji je napravljen ka postizanju ciljeva utvrđenih u programu IPARD. U tu svrhu, daje mu se, posebice, sljedeće:

(a) informacije o svim sektorima u kojima se naišlo na poteškoće;

(b) informacije o rezultatima provedenih provjera, i

(c) popis i značajke odobrenih projekata i onih koji nisu odobreni.

10. Odbor za praćenje IPARD programa razmatra i odobrava, po potrebi, sve prijedloge Komisiji da izmijeni i dopuni IPARD program.

11. Odbor za praćenje IPARD programa može, nakon savjetovanja s upravnom direkcijom i Agencijom IPARD, predložiti Komisiji i NKIPA-u, uz primjerke NDO-u i DNA-u, izmjene i dopune pregleda IPARD programa kako bi se osiguralo postizanje ciljeva programa i poboljšala učinkovitost pružene pomoći.

12. Odbor za praćenje IPARD programa razmatra i odobrava godišnja i završna izvješća o provedbi prije slanja Komisiji, DNA-u, NKIPA-u i NDO-u, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju.

13. Odbor za praćenje IPARD programa ispituje procjenu u tijeku i privremenu procjenu IPARD programa iz članaka 65. i 66.

14. Odbor za praćenje IPARD programa razmatra i odobrava plan komuniciranja iz članka 70. kao i sva naknadna ažuriranja plana.

15. Ako se od IPARD programa traži da da mišljenje o bilo kojem pitanju, Odbor za praćenje IPARD programa djeluje u sladu s tim.

Članak 62.

Pokazatelji

1. Napredak, učinkovitost i uspješnost IPARD programa u vezi njegovih ciljeva mjeri se pomoću pokazatelja koji se odnose na početno stanje kao i na financijsko izvršenje, output, rezultate i utjecaj programa.

2. Program IPARD utvrđuje ograničeni broj dodatnih pokazatelja koji se odnose na taj program.

Pododjeljak 3.
PROCJENA

Članak 63.

Načela za procjenu IPARD programa

1. Procjene imaju za cilj poboljšanje kvalitete, učinkovitosti i dosljednosti pomoći od sredstava Zajednice i strategije i provedbe IPARD programa.

2. Program IPARD podliježe sustavu ex-ante procjena i procjena u tijeku koje preuzimaju oblik *ex-post* provjera i ako se izdvoje, privremenih procjena koje provode nezavisni procjenitelji u okviru odgovornosti Hrvatske.

3. Procjene ocjenjuju provedbu IPARD programa ka postizanju ciljeva utvrđenih u članku 12. Okvirne uredbe o programu IPA. Posebice se ocjenjuje učinkovitost mjera IPARD programa na temelju njihovog sveukupnog utjecaja na:

(a) doprinos pripremi Hrvatske za provedbu pravne stečevine glede Zajedničke poljoprivredne politike i srodnih politika;

(b) doprinos održivoj prilagodbi poljoprivrednog sektora i ruralnih područja u Hrvatskoj;

(c) ciljeve u programu IPARD.

4. Procjene ispituju stupanj iskorištenosti sredstava, uspješnost i učinkovitost programiranja, njegov socijalno-gospodarski utjecaj i utjecaj na utvrđene prioritete. Obuhvaćaju ciljeve IPARD programa i teže izvlačenju lekcija u vezi politike ruralnog razvoja. Utvrđuju čimbenike koji su doprinijeli uspjehu ili neuspjehu provedbe IPARD programa, uključujući održivost radnji i prepoznavanje najboljih praksi.

5. Procjene odgovaraju zajedničkom okviru praćenja i procjene koji je utvrdila Komisija u konzultaciji s Hrvatskom i, kao opće pravilo, popraćene su kriterijima i pokazateljima vezanim uz postignuća. Pored toga, od procjena se može zahtijevati da odgovora na određena pitanja vezana uz ciljeve IPARD programa.

6. Hrvatska prikuplja odgovarajuća sredstva i podatke koji su potrebni za osiguranje da se procjene mogu provoditi na najučinkovitiji način. S tim u vezi, procjena može iskoristiti razne pojedinosti koje dogovori o praćenju programa mogu dozvoliti, što je po potrebni potkrijepljeno sakupljanjem informacija za poboljšanje njezine važnosti.

7. Izvješća o procjeni objašnjavaju primijenjenu metodologiju i uključuju procjenu kvalitete podataka i nalaza.

8. Kvaliteta i implikacije procjena procjenjuje upravna direkcija, Odbor za praćenje IPARD programa i Komisija.

9. Rezultati *ex-ante* i privremenih procjena uzimaju se u obzir pri programiranju i ciklusu provedbe.

Članak 64.

Ex-ante procjena IPARD programa

1. *Ex-ante* procjena čini dio sastavljanja IPARD programa i teži optimiziranju dodjele proračunskih sredstava i poboljšanju kvalitete programiranja. Identificira i ocjenjuje srednjoročne i dugoročne potrebe, ciljeve koje treba postići, očekivane rezultate, kvantificirane ciljeve, naročito u smislu utjecaja na osnovne odrednice, dodanu vrijednost Zajednice, opseg u kojem su uzeti u obzir utvrđeni prioriteti, stečena znanja i kvalitetu postupaka za provedbu, praćenje programa, ocjenjivanje i financijsko upravljanje.

2. *Ex-ante* procjena provodi se u okviru odgovornosti Hrvatske.

Članak 65.

Procjena u tijeku

1. Hrvatska uspostavlja sustav procjena u tijeku za IPARD program. Ovaj sustav se organizira na inicijativu Upravne direkcije u suradnji s Komisijom na višegodišnjoj osnovi i obuhvaća čitavo razdoblje programiranja.

2. Upravna direkcija i Odbor za praćenje IPARD programa za program upotrebljavaju procjenu u tijeku da:

(a) ispitaju napredak IPARD programa vezano uz njegove ciljeve pomoću rezultata i, ako je prikladno, pokazatelja učinka;

(b) poboljšaju kvalitetu IPARD programa i njegovu provedbu;

(c) ispitaju prijedloge za suštinske promjene programa;

(d) pripreme privremenu i *ex-post* procjenu.

3. Upravna direkcija svake godine izvješćuje Odbor za praćenje IPARD programa o aktivnostima procjene u tijeku, uz primjerke DNA-u i tijelu nadležnome za reviziju. Sažetak aktivnosti uključen je u godišnje izvješće predviđeno u članku 68.

Članak 66.

Privremena procjena

1. Ako Komisija to smatra prikladnim, u trećoj godini nakon godine usvajanja prve odluke o prijenosu upravljanja pomoći IPARD programa, procjena u tijeku poprima oblik zasebne privremene procjene.

2. Privremena procjena predlaže mjere za poboljšanje kvalitete IPARD programa i njegove provedbe. Hrvatska posebice osigurava da privremena procjena ispita početne rezultate IPARD programa, njihovu usklađenost s *ex-ante* procjenom, važnost predmeta i ciljeva i opseg u kojemu su postignuti. Također procjenjuje kvalitetu praćenja programa i provedbu, te iskustvo stečeno pri uspostavi sustava za provedbu IPARD programa.

3. Privremena procjena predaje se Odboru za praćenje IPARD programa i Komisiji do 31. prosinca godine navedenu u stavku 1. ovoga članka.

4. Pored procjene iz članka 63. stavka 8., Odbor za praćenje IPARD programa, Upravna direkcija i Komisija razmatraju implikacije procjene radi pregledavanja IPARD programa.

5. Upravna direkcija Komisiju obavještava o praćenju preporuka u izvješću o procjeni.

6. Ako Hrvatska ne preda izvješće o privremenoj procjeni do datuma iz stavka 3. primjenjuju se odredbe članka 39. stavka 4.

Članak 67.

Ex-post procjena

1. Tijekom posljednje godine od valjanosti obveze utvrđene u najnovijem VFS-u sklopljenom s Hrvatskom, procjena u tijeku poprima oblik zasebne *ex-post* procjene. Završava se i predaje Komisiji najkasnije do kraja te godine.

2. Na temelju već dostupnih rezultata procjene, ako i pitanja vezanih uz procjenu koja se odnose na IPARD program, *ex-post* procjena obuhvaća korištenje sredstava i uspješnost i učinkovitost IPARD programa, njen utjecaj i usklađenost s *ex-ante* procjenom. Obuhvaća čimbenike koji doprinose uspjehu ili neuspjehu provedbe, postignućima IPARD programa i rezultatima, uključujući njihovu održivost. Donosi zaključke vezane uz IPARD program i proces proširenja.

3. Ako Hrvatska ne preda izvješće o *ex-post* procjeni do datuma iz stavka 1. primjenjuju se odredbe članka 39. stavka 4.

Pododjeljak 4.
PODNOŠENJE IZVJEŠĆA

Članak 68.

Godišnja i završna izvješća

1. Upravna direkcija, nakon savjetovanja s IPARD Agencijom, sastavlja godišnja izvješća i završno izvješće o provedbi IPARD programa.

2. Godišnja izvješća o provedbi IPARD programa obuhvaćaju kalendarsku godinu i uključuju kumulativne financijske i podatke dobivene praćenjem za čitavo razdoblje provedbe IPARD programa. Završno izvješće o provedbi IPARD programa obuhvaća čitavo razdoblje provedbe i može uključivati zadnje godišnje izvješće.

3. Izvješća iz stavka 1. ovoga članka šalju se Komisiji, NKIPA-u, i NDO-u, uz primjerke DNA-u i tijelu nadležnom za reviziju, nakon ispitivanja i odobrenja od strane Odbora za praćenje IPARD programa.

4. Godišnja izvješća o provedbi IPARD programa predaju se u roku od šest mjeseci do kraja svake kalendarske godine. Završno izvješće predaje se najkasnije šest mjeseci nakon konačnog datuma prihvatljivosti izdataka u okviru IPARD programa.

5. Sva godišnja i završna izvješća o provedbi uključuju sljedeće informacije:

(a) svaku promjenu općih uvjeta od važnosti za provedbu IPARD programa, posebice, glavne socijalnogospodarske trendove, promjene nacionalnih, regionalnih ili sektorskih politika i, prema potrebi, njihove implikacije na dosljednost između pomoći IPARD programa i ostalih financijskih instrumenata Zajednice;

(b) napredak u provedbi prioriteta i mjera vezanih uz ostvarenje ciljeva IPARD programa, njihovi posebni ciljevi za IPARD program, uz količinsko opredjeljenje, kad god je to moguće, fizičkih pokazatelja i pokazatelja rezultata i utjecaja na IPARD program;

(c) korake koje je poduzela upravna direkcija, IPARD Agencija, prema potrebi, i Odbor za praćenje IPARD programa kako bi pomogli osigurati kvalitetu i uspješnost provedbe, osobito:

i. mjere praćenja programa i procjene, uključujući dogovore za prikupljanje podataka;

ii. sažetak svih značajnih problema na koji se naišlo u provedbi IPARD programa i sve poduzete radnje, uključujući preporuke za prilagodbu napravljene sukladno stavku 9.;

iii. sažetak rezultata kontrole provedene po mjerama i otkrivenim nepravilnostima;

iv. uporabu tehničke pomoći;

v. korake poduzete za uplitanje lokalnih tijela u većem razmjeru;

vi. korake poduzete za osiguranje promidžbe IPARD programa;

vii. podatke koji pokazuju da sredstva Zajednice dopunjuju financiranje dostupno u Hrvatskoj.

(d) koraci poduzeti za osiguranje koordinacije ukupne pretpristupne pomoći Zajednice iz članka 4.;

(e) financijske tablice koje prikazuju izdatak Zajednice, nacionalni i ukupni izdatak po mjeri i, ukoliko je potrebno, po podmjeri;

(f) sažetak aktivnosti procjene u tijeku u skladu sa člankom 65.;

(g) opis provedenih aktivnosti za provedbi plana komunikacije iz članka 70.

6. Kada Komisija primi godišnje izvješće, obavještava Hrvatsku, u razdoblju od jednog mjeseca, da li se izvješće smatra potpunim. U protivnom, smatra se da je izvješće potpuno.

7. Komisija ima tri mjeseca da komentira godišnje izvješće nakon što ga pošalje upravna direkcija. Taj se rok produljuje na pet mjeseci za zadnje izvješće IPARD programa. Ako Komisija ne odgovori u određenom roku izvješće se smatra prihvaćenim.

8. Svake godine, kada se godišnje izvješće predaje i prihvaća, Komisija, NDO i upravna direkcija i, po potrebi, IPARD Agencija pregledavaju glavne rezultate prethodnih godina. Komisija se konzultira s NDO-om i Upravnom direkcijom i, po potrebi, s Agencijom IPARD o dogovorima koje treba utvrditi za takav pregled.

9. Ako, nakon ovoga pregleda, Komisija uputi komentare Hrvatskoj, obavještava Komisiju o radnji poduzetoj u vezi tih komentara. Ako Komisija, ne dovodeći u pitanje odluku koju treba donijeti sukladno člancima 53. i 54., Hrvatskoj preporuči prilagodbe usmjerene ka poboljšanju učinkovitosti praćenja programa ili dogovora o upravljanju za IPARD program, Hrvatska naknadno izlaže korake poduzete za poboljšanje praćenja programa ili dogovora o upravljanju ili objašnjava zašto nije tako postupila u roku od tri mjeseca od primitka komentara Komisije. Odbor za praćenje IPARD programa mora biti obaviješten o navedenim aktivnostima.

Pododjeljak 5.
INFORMACIJE I PREGLEDNOST

Članak 69.

Informacije i promidžba

1. Hrvatska pruža informacije o programu i objavljuje IPARD program i doprinos Zajednice u skladu s Dodatkom VI. Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1974/2006 od 15. prosinca 2006.[16], koja se primjenjuje mutatis mutandis na ovaj Sporazum. Ove informacija usmjerene su široj javnosti. Ističu ulogu Zajednice i osiguravaju transparentnost pomoći Zajednice.

2. Upravna direkcija za IPARD program odgovorna je za njegovu promidžbu kako slijedi:

(a) obavještava potencijalne korisnike, profesionalne organizacije, gospodarske i socijalne partnere, tijela uključen u promoviranje jednakosti između muškaraca i žena i odnosnih nevladinih organizacija, uključujući ekološke organizacije, o mogućnostima koje nudi IPARD program i pravilima za dobivanje pristupa financiranju IPARD programa;

(b) obavještava širu javnost o ulozi koju igra Zajednica u programu IPARD i njegove rezultate.

3. IPARD Agencija odgovorna je za objavu popisa krajnjih korisnika u skladu s uvjetima utvrđenim člankom 24. stavkom 2. Okvirnog sporazuma. Obavještava krajnje korisnike doprinosa Zajednice.

Članak 70.

Vidljivost

1. Aktivnosti koje čine dostupnim, i objavljuju, u Hrvatskoj, informacije o pomoći u okviru IPARD programa kako je navedeno u članku 24. stavku 4. Okvirnog sporazuma provode se na osnovi plana komuniciranja koji Upravna direkcija i Komisija moraju dogovoriti prije nego Komisija usvoji odluku navedenu u članku 25. Taj plan komunikacije ocjenjuje Odbor za praćenje IPARD programa i utvrđuje:

(a) ciljeve i ciljne skupine;

(b) sadržaj i strategiju komunikacijskih i informativnih mjera, navodeći mjere koje je potrebno poduzeti;

(c) svoj okvirni proračun;

(d) administrativne odjele ili tijela odgovorna za provedbu;

(e) kriterije koji se trebaju koristiti za procjenu utjecaja informativnih i promidžbenih mjera u smislu transparentnosti, svjesnosti IPARD programa i uloge koju igra Zajednica.

2. Iznos dodijeljen za informiranje i promidžbu može biti dio mjere tehničke pomoći IPARD programa.

3. Na sastancima Odbora za praćenje IPARD programa predsjedatelj izvješćuje o napretku pri provedbi informativnih i promidžbenih mjera i članovima Odbora daje primjere tih mjera.

4. Ako provedba ovoga članka podrazumijeva posebne informacijske i promidžbene aktivnosti na razini projekta, takve aktivnosti su odgovornost krajnjih korisnika, i financiraju se iz iznosa koji je dodijeljen odgovarajućem projektu.

Odjeljak V.
ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 71.

Završne odredbe Okvirnog sporazuma

1. Odjeljak VI. Okvirnog sporazuma primjenjuje se mutatis mutandis na ovaj Sporazum.

2. Međutim, što se tiče članka 44. stavka 2. Okvirnog sporazuma, adrese su kako slijedi:

(a) Za svu korespondenciju osim one iz točke (b):

Za Zajednicu:

Komisija europskih zajednica

Generalna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj

Jedinica za pretpristupnu pomoć

Rue de la Loi 130

BE – 1049 Brussels

Telefon: + 32 2 296 73 37

Faks: + 32 2 295 17 46

E-pošta: agri-ipard@ec.europa.eu

Za Republiku Hrvatsku:

Ministarstvo financija

Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje (NDO)

Katančićeva 5

HR – 10 000 Zagreb

Telefon: +385 1 4591 479

Faks: +385 1 4591 248

E-pošta: ivana.maletic@mfin.hr

(b) Za korespondenciju koja se odnosi na podatke navedene u članku 28. Okvirnog sporazuma, adrese su kako slijedi:

Za Zajednicu:

Commission of the European Communities

OLAF – European Anti-Fraud Office

Directorate C

Rue Joseph II 30

BE – 1049 Brussels

Za Republiku Hrvatsku:

Ministarstvo financija

AFCOS – Odjel za suzbijanje

Katančićeva 5

10 000 Zagreb

3. Međutim, što se tiče članka 48. Okvirnog sporazuma, ako je Komisija otkrila neusklađenost s obvezama iz ovoga Sporazuma, ona:

(a) obavještava Hrvatsku o svojim namjerama, s opravdanjem (opravdanjima), i

(b) ima pravo, u svezi IPARD programa, ali ne dovodeći u pitanje Odluke iz članaka 53. i 54.:

i. napraviti financijske ispravke nad Hrvatskom,

ii. prestati prebacivati iznos Hrvatskoj,

iii. suzdržati se od preuzimanja svih novih financijskih obveza od strane Zajednice, i

iv. po potrebi, otkazati ovaj Sporazum počevši od trenutka kada je otkrivena neusklađenost.

Članak 72.

Stupanje na snagu

Ovaj Sporazum stupa na snagu na datum kada se ugovorne stranke međusobno izvijeste pisanim putem o njegovom prihvaćanju u skladu s unutarnjim zakonodavstvom svake od stranaka.

Članak 73.

Potpis

Ovaj Sporazum bit će sastavljen u dva primjerka, na engleskom i na hrvatskom jeziku, pri čemu su oba teksta vjerodostojna. U slučaju razlika u tumačenju, engleska verzija će prevladati.

U Bruxellesu i Zagrebu, 13. listopada 2008. godine.

Za Vladu Republike Hrvatske:

……..

mr. sc. Božidar Pankretić, v. r.

ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

Za Komisiju europskih zajednica:

……..

Jean-Luc Demarty, v. r.

Generalni direktor za poljoprivredu i ruralni razvoj

Delegirani ovlašteni službenik

DODATAK I.

KRITERIJI AKREDITACIJE

1. Unutarnje okruženje kontrola (uspostavljanje i upravljanje organizacijom i osobljem)

A. Organizacijska struktura

Strukture, direkcije i tijela sustava za upravljanje i kontrolu ako je utvrđeno u člancima 6. – 8. Okvirnog sporazuma imaju organizacijsku strukturu koja im omogućuje da izvrše sljedeće glavne funkcije u vezi s izdatkom IPARD programa:

Temeljni pristup za dodjelu funkcija i odgovornosti utvrđuje se u skladu sa sljedećom tablicom:

Opće funkcije	Posebne funkcije	NDO	Nacionalni fond	Operativna struktura	
				IPARD Agencija	Upravna direkcija
Funkcije upravljanja	Praćenje programa				*
	Procjena				*
	Podnošenje izvješća				*
	Koordinacija				*
Funkcije plaćanja	Odobrenje & kontrola obveza			*	
	Odobrenje & kontrola plaćanja		(*)	*	
	Izvršenje plaćanja			*	
	Knjiženje obveza i plaćanja		*	*	
	Riznica		*		
Funkcije provedbe	Odabir			*	
	Promidžba			*	*

	Jamstvo	*			

U slučaju da je označena kao neobvezatna (*), funkcija se može dodijeliti ovisno o veličini, odgovornostima i ostalim posebnim značajkama sustava upravljanja i kontrole.

Osim ako Komisija izričito i eksplicitno odluči drugačije, dodjela funkcija i odgovornosti ne smije biti proturječna s osnovnim pristupom kako je prikazano u ovome Dodatku.

A.1. Funkcije upravljanja

(a) Praćenje programa: cilj je ove funkcije nadgledati učinkovitost i kvalitetu provedbe IPARD programa. Provodi se pozivanjem na odgovarajuće fizičke, ekološke i financijske pokazatelj. Također osigurava da se operacije odaberu za financiranje u skladu s kriterijima i mehanizmima primjenjivim na program, te da su u skladu s odgovarajućim pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima.

(b) Procjena: cilj je ove funkcije poboljšati kvalitetu, učinkovitost i poštivanje pomoći fondova i strategije Zajednice u provedbi IPARD programa. Procjene proučavaju stupanj iskorištenosti sredstava, učinkovitost i uspješnost programiranja i njegovoga socijalno-gospodarskoga utjecaja na određene prioritete, i, kao opće pravilo, priloženi su mu kriteriji i pokazatelji vezani uz ostvarivanje.

(c) Izvješćivanje: cilj je ove funkcije osigurati da se o provedbi programa i napretku pojedinačnih projekata i mjera izvijesti na način koji pomaže osigurati uspješnu i učinkovitu provedbu mjera, korištenjem odgovarajućih informacijskih i komunikacijskih sustava.

(d) Koordinacija: cilj je ove funkcije voditi i nadgledati rad Odbora za praćenje IPARD programa kako je utvrđeno u članku 36. stavku 2. Okvirnog sporazuma, ponajprije pružanjem dokumenata potrebnih za praćenje kvalitete provedbe programa.

A.2. Funkcije plaćanja

(a) Odobrenje i kontrola obveza i isplata: cilj je ove funkcije utvrditi da su zahtjevi za odobrenje projekata i naknadnog iznosa koji se ima isplatiti potražiteljima ili njihovim opunomoćenicima u skladu sa sporazumima i prihvatljivi za zatraženu pomoć Zajednice, što uključuje, između ostalog, administrativne i kontrole na licu mjesta, naročito one koje se tiču pravovaljanosti i ispravnosti izdataka:

• provjera prihvatljivosti zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za isplatu,

• provjera usklađenosti s obvezama iz odnosnih odobrenja projekata,

• i prema potrebi, provjera postupaka provođenja natječaja i ugovaranja i provjera obavljenog posla ili pruženih usluga.

Kontrole se provode i prije i nakon odobrenja projekta i mogu uključivati provjere prije odabira projekata, ponovno mjerenje, provjere količine i kvalitete roba ili pruženih usluga, analizu ili kontrolu uzorka, provjere prije isplate, ex-post provjere isplata i sve posebne odredbe za provedbu sporazuma glede pravovaljanosti i ispravnost izdataka. Kako bi se utvrdila pravovaljanost i ispravnost, kontrole uključuju, ako je to prikladno, ispitivanja tehničke prirode, što može uključivati gospodarska financijska ocjenjivanja i provjere specifične poljoprivredne, tehničke ili znanstvene prirode.

(b) Izvršenje isplata: cilj je ove funkcije davanje uputa bankarima operativne strukture, ili, u odgovarajućim slučajevima, vladinim uredima za isplatu, da isplate odobreni iznos potražiteljima (ili njihovim opunomoćenicima).

(c) Izračun obveze ili isplate: cilj je ove funkcije evidentiranje svih obveza i isplata u zasebne knjige računa za izdatak IPARD programa, što je obično u obliku elektronskog sustava obrade podataka, te priprema periodičnih sažetaka izdataka, uključujući izjave o izdacima Europskoj komisiji. U knjigama računa također se evidentiraju sredstva koja financiraju fondovi, naročito u vezi nerazjašnjenih dužnika.

(d) Riznica: cilj je ove funkcije organizirati bankovne račune, zahtijevajući sredstva od Komisije, potvrđujući postojanje i ispravnost elementa sufinanciranja, odobravajući prijenos sredstava Komisija na Agenciju IPARD ili krajnje korisnike, te financijsko priopćavanje Komisiji, što uključuje tromjesečne i godišnje izjave.

A.3. Funkcije provedbe

Odabir: cilj ove funkcije je:

(a) Odabir: ciljevi ove funkcije jesu odabrati operacije u skladu s kriterijima, mehanizmima i pravilima koja se primjenjuju na IPARD program.

(b) Promidžba: ciljevi ove funkcije su:

i. izdavanje poziva na podnošenje zahtjeva i objavljivanje uvjeta za prihvatljivost, uključujući informacije o ugovornim obvezama i mogućim sankcijama u slučaju neusklađenosti s navedenim obvezama i, po potrebi, izdavanje odobrenja za započinjanje s radom,

ii. te isticanje uloge Zajednice i osiguravanje transparentnosti pomoći Zajednice.

(c) Jamstvo: cilj je ove funkcije dati jamstvo DNA-u i Komisiji o pravovaljanosti i ispravnosti izdatka IPARD programa i potpuna identifikacija i neposredno priopćavanje svih nepravilnosti koje se odnose na ovaj izdatak, te izvršenje financijskih prilagodbi zahtijevanih u vezi otkrivenih nepravilnosti, u skladu s člankom 50. Provedbene uredbe o programu IPA.

Organizacijska struktura previđa jasnu dodjelu ovlasti i odgovornosti na svim operativnim razinama i odvajanje prvih triju funkcija plaćanja navedenih u drugome stavku, čije se odgovornosti utvrđuju u organizacijskom dijagramu. To uključuje tehničke usluge i usluge unutarnje revizije iz točke 4.

B. Standard ljudskih potencijala

Strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole kako je utvrđeno u člancima 6. – 8. Okvirnog sporazuma osiguravaju sljedeće:

(a) Načela etike i integriteta koju zahtijeva vrh uprave podrazumijevaju se kroz organizaciju.

(b) Odgovarajući ljudski potencijali (uključujući položaje odgovornosti i osjetljive položaje[17]) dodjeljuju se radi provođenja operacija, a tehničke vještine koje se zahtijevaju na različitim razinama operacija su prisutne. Moraju imati prikladne tehničke vještine i iskustvo, jezične vještine i biti potpuno osposobljeni za provedbu programa Zajednice.

(c) Tijela i pojedinci imaju punu pravnu vlast za ispunjavanje svojih funkcija.

(d) Uspostavljanje odgovornosti, nadležnosti, delegirane nadležnosti i svih potrebnih povezanih ovlasti za sve zadatke i položaje u cijeloj organizaciji formalno su definirani (u pisanom obliku), uključujući utvrđivanje financijskih ograničenja ovlasti upravitelja. Za obveze ili plaćanja trećih strana odgovoran je sam upravitelj, kao i za sve aspekte transakcija. Izjave o misijama, opisi poslova itd. ažurirani su i poznati.

(e) Podjela zadaća takva je da niti jedan pojedinac nije odgovoran za više od tri funkcije odobravanja, izvršenja i računovodstvenih iznosa zaračunatih programu IPARD, niti jedan pojedinac ne obavlja više od jedne zadaće bez da njegov posao nadgleda ponavljanjem posla drugi pojedinac i ta podjela zadaća u skladu je s načelima utvrđenim u Financijskoj uredbi i njezinim provedbenim pravilima. Svaka od navedenih funkcija odgovornost je zasebne administrativne pod-jedinice čije se odgovornosti utvrđuju u organizacijskom dijagramu.

(f) Planiranje broja zaposlenih osoba, zapošljavanje, obuka i ocjenjivanje prikladni su na svim razinama operacije, i postoji politika za rotaciju osoblja na osjetljivim položajima, ili alternativno za povećani nadzor.

(g) Odgovarajuće mjere su poduzete:

i. da se identificira i izbjegne sukob interesa ako osoba koja je na odgovornom položaju ili osjetljivom položaju s obzirom na provjeru, odobrenje, isplatu i izračun obveza i isplata također vrši funkcije izvan agencije i kako bi se osiguralo da se primijene odgovarajuće kontrole. Svi članovi osoblja dužni su potpisati izjavu o povjerljivosti i nepristranosti kako bi se izbjegao sukob interesa.

ii. da se osigura da se o mogućim nepravilnostima zabilježenim u organizaciji odgovarajuće izvješćuje i da ih se slijedi, uključujući zaštitu osoba koje su ih prijavile.

C. Delegiranje funkcija

Dio ili sve funkcije procjene, izvješćivanja, odobrenja i kontrole[18] mogu se prenijeti na druga tijela pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) Mora se sklopiti pisani sporazum između odnosnih struktura, direkcija i tijela sustava upravljanja i kontrole i navedeno tijelo mora naznačiti prirodu informacija i popratnih dokumenata koji se moraju predati i rok u kojemu moraju biti predani. Sporazum mora dozvoliti da sustav upravljanja i kontrole bude usklađen s kriterijima akreditacije. Dostatan tijek revizije mora se održati.

Cjelokupni sustav, uključujući prenesene funkcije koje obavljaju druga tijela, utvrđuju se u organizacijskom dijagramu.

Sporazum predviđa pristup od strane valjano ovlaštenih agenata ili predstavnika Hrvatske ili Zajednice informacijama koje posjeduju ta ovlaštena tijela i istraživanje zahtjeva od strane takvih službenika, uključujući provođenje provjera projekata i primatelja pomoći i ostalih informacija koje su im potrebne za izvršenje svojih zadaća.

(b) Odnosne strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole u svim slučajevima ostaju odgovorne za učinkovito upravljanje fonda.

(c) Odgovornosti i obveze ostalih tijela, ponajprije u vezi kontrole i provjere usklađenosti sa sporazumima, treba jasno utvrditi.

(d) Odnosne strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole osiguravaju da tijelo raspolaže učinkovitim sustavom kako bi se osiguralo ispunjavanje njegovih odgovornosti na zadovoljavajući način.

(e) Tijelo izričito potvrđuje odnosnim strukturama, direkcijama i tijelima sustava upravljanja i kontrole da zaista ispunjava svoje odgovornosti i opisuje korištena sredstva.

(f) Odnosne strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole redovito pregledavaju, uključujući uzorke ponovljenih provjera, prenesene funkcije kako bi potvrdile da je obavljeni posao zadovoljavajućeg standarda i da je u skladu sa sporazumima.

(g) Odnosne strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole moraju redovito i pravovremeno biti obaviješteni o rezultatima učinjenih provjera, tako da se osnovanost provjera može uvijek uzeti u obzir prije nego je zahtjev odobren ili riješen ili je račun plaćen. Obavljeni posao mora biti detaljno opisan u izvješću koje je priloženo svakom zahtjevu i molbi, u skupini zahtjeva i molbi ili, prema potrebi, u izvješću koje obuhvaća jednu godinu. Izvješću je priložena ovjera prihvatljivosti odobrenih zahtjeva i molbi te prirode, polja primjene i ograničenja obavljenog posla. Izvješće prikazuje obavljene fizičke i administrativne provjere, opisanu metodu, rezultate svih inspekcija i radnje poduzete kako bi se otklonila odstupanja i nepravilnosti o kojima se izvješćuje. Popratni dokumenti predani odnosnim strukturama, direkcijama i tijelima sustava upravljanja i kontrole dostatni su da jamče da su obavljene sve zatražene provjere prihvatljivosti zahtjeva ili računa koji su odobreni za isplatu.

(h) IPARD Agencija dužna je uvjeriti se, prije odobrenja projekta i prije dodjele potpore, da su ostala tijela slijedila postupke koji su u skladu s kriterijima navedenim u ovome Dodatku.

(i) Ako dokumente koji se odnose na odobrene zahtjeve, upućen izdatke i učinjene kontrole kao i one koji se odnose na projekte koji nisu odabrani čuvaju ostala tijela, i navedena tijela i IPARD Agencija utvrđuju postupke kako bi osigurali da se položaj svih takvih dokumenata koji se odnose na posebne isplate Nacionalnog fonda ili IPARD Agencije evidentira, i da

navedeni dokumenti budu dostupni za inspekciju u njihovim uredima na zahtjev osoba i tijela koji inače imaju pravo provjeriti takve dokumente, uključujući:

i. osoblje IPARD Agencije koje obrađuje zahtjeve,

ii. službu unutarnje revizije Nacionalnog fonda ili IPARD Agencije,

iii. tijelo nadležno za reviziju koje ovjerava NDO-ovu godišnju izjavu,

iv. propisno ovlaštene službenike ili predstavnike NDO-a ili DNA-a,

v. propisno ovlaštene agente ili predstavnike Zajednice.

(j) Tijelo nadležno za reviziju izvješćuje o prenesenim funkcijama kao da njima upravlja sama agencija.

2. Planiranje/upravljanje rizikom

Strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole kako je utvrđeno u člancima 6. – 8. Okvirnog sporazuma osiguravaju:

(a) Prepoznavanje, ocjenjivanje i upravljanje rizikom

– da se rizici prepoznaju i da je upravljanje u funkciji značenja različitih rizika koje ublažuje, posebice da se na svim područjima primjenjuju odgovarajuća sredstva kontrole.

(b) Utvrđivanje ciljeva i dodjela sredstava s obzirom na ciljeve

– odgovarajući (i mjerljivi) ciljevi na razini outputa i učinka oblikuju se na svim razinama i razumiju u cijeloj organizaciji;

– sredstva s obzirom na te ciljeve pravedno su dodijeljena poštujući pregledna načela dobrog financijskog upravljanja;

– odgovornost za navedene ciljeve je jasna.

(c) Planiranje procesa provedbe

– usvojeno je jasno planiranje koraka potrebnih za ostvarenje ciljeva – uključujući pravovremenost i odgovornost za svaki korak, i po potrebi kritičku analizu puta.

3. Kontrolne aktivnosti

Dobra unutarnja kontrola zahtijeva sljedeće postupke ili one koji nude jednakovrijedna jamstva:

A. Uobičajeni pismeni postupci

Općenito, usvajaju se odgovarajući postupci za osiguranje:

(a) Dvostruke provjere svih koraka u transakciji (*ex-ante* i *ex-post*) i ako su različite zadaće za istu transakciju dodijeljene različitim članovima osoblja da se osiguraju određene automatske unakrsne kontrole.

(b) Da je odgovornost potkrijepljena aktivnim nadzorom zadaća prenesenih na podređene od strane odgovorne uprave (uključujući godišnje izjave o jamstvu od strane podređenih) – i ne smatra se samo pasivnim ili teoretskim konceptom.

(c) Da se iznimke (između ostalog, iznimke glede uobičajenih postupaka koji su odobreni na odgovarajućoj razini, neodobrene iznimke i neuspjele kontrole kad god se prepoznaju) uvijek bilježe, evidentiraju, i pregledavaju na odgovarajućim razinama i da se o njima izvješćuje.

(d) Da se evidentiraju svi nedostatci unutarnje kontrole bez obzira na to koji izvor ih je otkrio i odzivi upravljanja zabilježe i slijede.

(e) Da se značajni rizici kontinuiteta (npr. u vezi gubitka podataka, odsutnosti pojedinaca itd.) prepoznaju i da se, kada je to moguće, izrade planovi intervencije.

(f) Da se svaka promjena postupaka i programa, a posebice onih koji se odnose na financijske odredbe, zabilježe, a priručnici, upute, baze podataka, kontrolni popisi pravovremeno ažuriraju.

B. Postupci za odobrenje zahtjeva i molbi

Prema potrebi, odnosne strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole kako je utvrđeno u člancima 6. – 8. Okvirnog sporazuma usvajaju sljedeće postupke ili one koji nude jednakovrijedna jamstva:

(a) Utvrđuju detaljne pisane postupke za primane, evidentiranje i obradu zahtjeva za odobrenje projekata, zahtjeva, računa i popratnih dokumenata i kontrolnih izvješća, uključujući opis svih dokumenata koji se upotrebljavaju. Ti postupci osiguravaju da se samo zahtjevi za isplatu ili odabrani projekti koji su u skladu s kriterijima odabira projekata obrade i osiguravaju čuvanje projektnog spisa sa svom relevantnom dokumentacijom za revidiranje projekta.

(b) Svaki pojedinac odgovoran za odobrenje mora imati na raspolaganju detaljni kontrolni popis provjera koje mora obaviti, i u popratne dokumente zahtjeva mora uključiti svoju potvrdu da su navedene provjere obavljene. Ta potvrda može se napraviti elektronskim putem što podliježe kontrolnim zahtjevima iz točke 5. Mora postojati dokaz o pregledu rada od strane starijeg člana osoblja. Analiza, ocjenjivanje i odobrenje projekata mora se pismeno dokazati. Analiza projekta mora se voditi načelima dobrog financijskog upravljanja.

(c) Zahtjev ili molba odobravaju se za isplatu tek nakon što se obave dostatne provjere da li su u skladu sa sporazumima. Te provjere uključuju one koje zahtijeva uredba kojom se uređuju posebne mjere u okviru kojih je pomoć zatražena, i one zahtijevane sukladno članku 28. Okvirnog sporazuma kako bi se spriječila ili otkrila prijevara i nepravilnost, naročito s obzirom na nastale rizike.

Kao dio funkcije odobrenja, zahtjevi podliježu provjerama što uključuje uspostavu poštivanja uvjeta, prihvatljivosti, potpunosti dokumentacije, ispravnosti popratnih dokumenata, datuma primitka. Sve provjere koje se moraju provesti navode se u kontrolnom popisu, a njihova se učinkovitost potvrđuje za svaki zahtjev ili molbu, ili za svaku skupinu zahtjeva ili molbi.

Što se tiče pruženih usluga ili nabavljenih roba, kontrola se sastoji od:

i. dokumentacijske kontrole: kako bi se osiguralo da su podaci o količini, kvaliteti i cijeni roba ili usluga na računima usklađeni s onima koji su naručeni;

ii. fizičke kontrole: kako bi se osiguralo da količina i kvaliteta roba ili usluga odgovara onoj navedenoj u računu ili obrascu zahtjeva.

Ova kontrola usluga ili roba također se može vršiti na trajnoj osnovi tijekom dostave, to jest, kada se izvrši početno ili privremeno plaćanje.

(d) Uprava, na odgovarajućoj razini, mora redovito i pravovremeno biti obaviještena o rezultatima provedene kontrole, tako da se dostatnost navedenih kontrola može uvijek uzeti u obzir prije rješavanja zahtjeva.

(e) Obavljeni posao mora biti detaljno opisan u izvješću koje je prilog svakome zahtjevu, skupini zahtjeva ili, prema potrebi, u izvješću koje obuhvaća jednu financijsku godinu. Izvješću mora biti priložena potvrda prihvatljivosti odobrenih zahtjeva i prirode, polja primjene i ograničenja obavljenog posla. Pored toga mora postojati jamstvo da su kriteriji za dodjelu potpore ispoštovani i sva primjenjiva pravila sporazuma, posebice pravila o javnoj nabavi i poštivanje okoliša. Ako sve fizičke ili administrativne provjere nisu iscrpne, već provedene na uzorku zahtjeva, odabrane zahtjeve potrebno je identificirati, metodu uzorkovanja opisati, te izvijestiti o rezultatima svih inspekcija i mjerama koje su poduzete kako bi se otklonila odstupanja i nepravilnosti. popratni dokumenti dostatni su da jamče da su sve zahtijevane provjere prihvatljivosti odobrenih zahtjeva obavljene.

(f) Zahtjeve potražitelja treba obraditi pravovremeno.

(g) Ako dokumente (u papirnatom ii elektronskom obliku) vezane uz odobrene zahtjeve i učinjene kontrole čuvaju ostala tijela, i navedena tijela i odnosne strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole utvrđuju postupke da se položaj svih takvih dokumenata koji se odnose na posebne isplate koje je izvršila agencija evidentira.

(h) Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 61. stavka 7., kriteriji za ocjenjivanje zahtjeva i njihov poredak prioriteta treba jasno odrediti i dokumentirati.

C. Postupci za proračun i plaćanje

(a) Prema potrebi, odnosne strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole, kako je utvrđeno u člancima 6. – 8. Okvirnog sporazuma usvajaju potrebne postupke kako bi osigurali da državno tijelo može ispunjavati svoje lokalne ugovorne obveze bez obzira na kašnjenje ili prekidanje financiranja od strane Komisije.

(b) Postupak osigurava da se isplate izvrše samo krajnjim korisnicima, na njihov bankovni račun ili njihovim opunomoćenicima.

(c) Isplatu provodi bankar IPARD Agencije, ili, pop potrebi, vladin ured za isplate, ili se ček šalje, kao opće pravilo, u roku od 3 radna dana od datuma zaduženja IPARD-ovog račun u eurima. Ne vrše se isplate u gotovini.

(d) Sve isplate, za koje nisu izvršeni prijenosi, ponovno se odobravaju u korist IPARD-ovog računa u eurima u roku od 3 radna dana od obavijesti o njihovom neizvršenju. Iznosi koji proizlaze iz neunovčenih čekova unutar razdoblja njihove valjanosti odobravaju se u korist IPARD-ovog računa u eurima u roku od 3 radna dana od obavijesti o njihovom neizvršenju.

(e) Odobrenje ovlaštenog pojedinca i/ili njegovog nadzornika može se obaviti elektronskim putem, pod uvjetom da je osigurana odgovarajuća razina sigurnosti nad tim sredstvima, i identitet potpisnika bilježi se u elektronsku evidenciju.

(f) Postupci osiguravaju da se provjeri postojanje i ispravnost elemenata nacionalnog sufinanciranja.

D. Postupci za izračun

(a) Strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole usvajaju pune i transparentne računovodstvene postupke prema međunarodno prihvaćenim računovodstvenim načelima i svim smjernicama o primjeni tih standarda utvrđenih od strane Komisije.

(b) Utvrđuju detaljne postupke da su tromjesečne i godišnje izjave potpune, točne i pravovremene, i da su sve otkrivene greške ili propusti ispravljeni, naročito putem provjera i usklađivanja (gdje god je to moguće glede informacija treće strane) obavljenih u intervalima od najviše tri mjeseca. Osigurava se puni tijek revizije za svaku stavku upisanu na račune.

(c) Računovodstveni postupci IPARD Agencije osiguravaju da računovodstveni sustav može proizvesti, u eurima i nacionalnoj valuti, za svaki regionalni ured, i za svaki projekt, ugovor ili mjeru i pod-mjeru, ukupan trošak, učinjeni izdatak, djelomične isplate i isplate konačnog iznosa. Utvrđuju se rokovi za otkazivanje obveza ako posao nije dovršen u dogovorenom vremenskom roku. Takva se otkazivanja na odgovarajući način evidentiraju u računovodstvenom sustavu.

E. Postupci za zaduženja

Svi kriteriji predviđeni točkama A) do D) primjenjuju se, mutatis mutandis, na pristojbe, jamstva na koje je izgubljeno pravo, nadoknađene isplate, itd. koje agencija mora prikupiti u ime IPARD programa.

IPARD Agencija uspostavlja sustav za prepoznavanje svih dospjelih iznosa i za upis u knjigu dužnika svih takvih dugova, uključujući nepravilnosti prije primitka istih. Knjiga dužnik e redovito provjerava i potrebno je poduzeti radnje da se prikupe dugovi koji su prekoračeni, posebice u slučaju jamstava na koje je izgubljeno pravo i nadoknađenih isplata. Ne dovodeći u pitanje članak 44. stavak 9. ili bilo koje nacionalne odredbe u vezi povrata dugova, svaki financijski doprinos

zaračunat Zajednici vezano uz navedene iznose uključujući nepravilnosti otpisuje se na kraju druge godine nakon upisa u knjigu dužnika i refundira proračunu Zajednice kako je predviđeno člankom 55.

IPARD Agencija može prenijeti prikupljanje određenih kategorija povrata ostalim tijelima, podložno uvjetima navedenim u točki 1. C, prilagoditi ih po potrebi i i uz dodatni uvjet da ta ostala tijela redovito i pravovremeno izvješćuju Agenciju IPARD, najmanje jednom mjesečno, o svim priznatim prihodima i primljenim novčanim iznosima.

F. Tijek revizije

Informacije glede dokumentiranog dokaza o odobrenju, izračunu i plaćanju zahtjeva i upravljanju dugovima moraju biti dostupne kako bi se u svakom trenutku osigurao dostatni detaljni tijek revizije.

Uprava, na odgovarajućoj razini, mora redovito i pravovremeno biti obaviještena o rezultatima provedene kontrole, tako da se dostatnost navedenih kontrola može uvijek uzeti u obzir prije rješavanja zahtjeva.

U tu svrhu strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole, kako je utvrđeno u članku 9. utvrđuju potrebne postupke kako bi osigurali čuvanje svih relevantnih dokumenata potrebnih za jamčenje odgovarajućeg tijeka revizije.

4. AKTIVNOSTI NADZORA

A. Praćenje u tijeku putem unutarnje kontrolne aktivnosti

Unutarnje kontrolne aktivnosti obuhvaćaju najmanje sljedeća područja:

i. Praćenje tehničkih usluga i ovlaštenih tijela odgovornih za provedbu kontrole i ostalih funkcija kako bi se osigurala pravilna provedba uredaba, smjernica i postupaka.

ii. Započinjanje promjene sustava radi poboljšanja kontrolnih sustava općenito.

iii. Pregledavanje zahtjeva i molbi predanih strukturama, direkcijama i tijelima sustava upravljanja i kontrole kako je utvrđeno u člancima 9. i 10. Okvirnog sporazuma, kao i ostalih informacija koje predviđaju sumnju na nepravilnosti.

Praćenje u tijeku temelji se na uobičajenim, ponavljajućim operativnim aktivnostima. Na svim razinama dnevne operacije i kontrolne aktivnosti moraju se pratiti na tekućoj osnovi kako bi se osigurao dostatni detaljni tijek revizije.

B. Zasebne procjene putem službe unutarnje revizije

Za svako od svojih različitih sastavnih tijela, struktura, direkcija i tijela sustava upravljanja i kontrole kako je utvrđeno u člancima 6. – 8. Okvirnog sporazuma u tom pogledu usvaja sljedeće postupke:

i. Služba unutarnje revizije neovisna je o ostalim odjelima i izvješćuje izravno najvišem vodstvu.

ii. Služba unutarnje revizije provjerava da li su postupci koje su usvojile odnosne strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole, i njihove promjene, prikladne kako bi se osiguralo da je poštivanje sporazuma provjereno, da funkcioniranje njihovih sustava na podređenim razinama djeluje učinkovito i da su računi točni, potpuni i pravovremeni. Provjere se mogu ograničiti na odabrane mjere i pod-mjere i na uzorke transakcija pod uvjetom da plan revizije osigurava da su sva značajna područja, uključujući odjele i tijela odgovorna za odobrenje i one odjele i tijela kojima su funkcije dodijeljene, pokrivena u razdoblju koje ne prelazi pet godina. Može uključivati neke ex-post/naknadne provjere transakcija, ali moraju biti više usredotočene na učinkovitost i uspješnost sustava i organizacije.

iii. Posao službe unutarnje revizije obavlja se u skladu s međunarodno prihvaćenim načelima revizije, evidentiraju se u radne papire i rezultira izvješćima i preporukama koje su upućene najvišem vodstvu.

iv. Planovi revizije i izvješća moraju biti dostupni tijelu nadležnom za reviziju, propisno ovlaštenim službenicima ili predstavnicima DNA-a i NAO-a, i propisno ovlaštenim agentima ili predstavnicima Zajednice kako bi mogli obaviti financijske revizije i isključivo u svrhu ocjenjivanja učinkovitosti funkcije unutarnje revizije.

5. Informacija i komunikacija

A. Komunikacija i promidžba

(a) Strukture, direkcije i tijela sustava upravljanja i kontrole kako je utvrđeno u člancima 6. – 8. Okvirnog sporazuma usvajaju potrebne postupke kako bi osigurali da se svaka promjena uredaba Zajednice, posebice promjene stopa pomoći ili uvjeta za dodjelu pomoći, zabilježe, a upute, baze podataka i kontrolne liste ažuriraju pravovremeno.

(b) Sve predložene promjene uvjeta provedbe i plaćanja sustava upravljanja i kontrole nakon njihove akreditacije i prijenosa upravljanja predaju se nadležnim državnim vlastima i Komisiji, uz primjerak tijelu nadležnom za reviziju, radi ispitivanja i odobrenja prije njihove provedbe.

(c) IPARD Agencija osigurava da se napravi prikladna promidžba dostupnosti potpore, dok upravna direkcija u tom pogledu nadgleda i jamči poštivanje obveza u vezi s promidžbom. Ta promidžba poziva se na sufinanciranje Zajednice i usmjerena je ka svim potencijalnim upraviteljima i operatorima projekata kako bi se dobio što je moguće širi odabir potencijalnih upravitelja i operatora projekata. Standardni obrasci zahtjeva s jasnim smjernicama za dovršenje i uvjetima za prihvatljivost sastavljaju se prije pokretanja programa. Neće se nametati nikakve pristojbe na potencijalne krajnje korisnike ili na krajnje korisnike za informacije, uključujući obrasce zahtjeva, vezane uz IPARD program. Ova odredba ne dovodi u pitanje primjenu pristojbi koje se općenito ubiru u ostatku gospodarstva.

B. Sigurnost sustava informacija

Opsežna politika sigurnosti informacijske tehnologije razvija se na temelju odobrene strategije za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju kako bi se osigurala povjerljivost, cjelovitost i dostupnost svih podataka:

i. Sigurnost sustava informacija temelji se na kriterijima utvrđenim u inačici koja se primjenjuje na odnosnu financijsku godinu Organizacije za međunarodne standarde 17799/Britanski standard 7799: Kodeks postupaka za upravljanje

informacijskom sigurnošću (BS ISO/IEC 17799) i svih smjernica o primjeni tih standarda koje je utvrdila Komisija.

ii. Sigurnosne mjere prilagođavaju se upravnoj strukturi, odabiru osoblja i tehnološkim okruženjima svake pojedinačne strukture, direkcije ili tijela sustava upravljanja i kontrole. Financijski i tehnološki napor razmjeran je sa stvarno nastalim rizicima.

C. Izvješćivanje

i. Odgovarajući sustav upravljanja informacijama uspostavlja se radi ubrzanog generiranja odgovarajućih podataka i izvješća o provedbi IPARD programa.

ii. Postupci za redovito izvješćivanje na odgovarajućim razinama o uspješnosti i učinkovitosti unutarnje kontrole, osiguravajući da čitavo osoblje na svim razinama prima odgovarajuće redovite informacije kako bi se ispunile njihove odgovornosti.

Dogovori glede razmjene odgovarajućih podataka i izvješća sklapaju se najkasnije do imenovanja struktura, direkcija i tijela određenih u članku 6. Okvirnog sporazuma.

DODATAK II.

OBRAZAC D 1 – IZJAVA O IZDACIMA I PRIHODIMA

Mjera / Os	Skraćenica	Isplate		Povrati/ispravke		Zatraženo od IPARD programa	Iznos potvrde obračuna		Prijelazna smanjenja		Izračun isplata
		Javni izdatak	IPARD	Javni izdatak	IPARD		Ponovno upotrebljivo	Nije ponovno upotrebljivo	Višak Fin. plan	Zahtjev za informacijama	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		ispunjava država korisnica	automatski izračunato od strane Komisije	ispunjava država korisnica		automatski izračunato od strane Komisije	ispunjava Komisija				automat izračuna od str Komisi
101 Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva											
102 Podrška za uspostavu skupina proizvođača											
103 Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribarskih proizvoda											
Ukupna prioritetna os 1.	Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedbe standarda Zajednice										
201 Radnje za poboljšanje okoliša i krajolika											
202 Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja											
Ukupna os 2.	Pripremne radnje										

301 Poboljšanje i razvoj ruralnih ekonomskih aktivnosti										
302 Diverzifikacija i razvoj ruralnih ekonomskih aktivnosti										
303 Poboljšanje usavršavanja										
Ukupna os 3.	Razvoj ruralne ekonomije									
Tehnička pomoć										
Sveukupni zbroj										

DODATAK III.

OBRAZAC D 2 – GODIŠNJA IZJAVA O RAČUNIMA ZA FINANCIJSKU GODINU (……..)

(poslati zajedno sa zatraženim dokumentima, na temelju članaka 50. i 51. Sektorskog Sporazuma, Europskoj komisiji, DG AGRI, (IPARD), Rue de la Loi 130, BE – 1049 Brussels)

Program IPARD: .....

Odluka (-e) Komisije br. ..... od..... (kako je posljednji put izmijenjena Odlukom ..... od .....)

Referentni broj Komisije (CCI): .....

Niže potpisani, ..., kao nacionalni dužnosnik za ovjeravanje koji predstavlja Hrvatsku kako je predviđeno u sporazumima sklopljenim između Hrvatske i Komisije, ovime izjavljuje da ukupno nastali prihvatljivi izdatak u skladu s programom od (1.1. godine … do 31.12. godine …) iznosi … eura.

Detalji vezani uz ovaj izdatak navedeni su u tablici koja čini prilog ovome Sporazumu i čini sastavni dio ove izjave.

Također izjavljujem da mjere napreduju na zadovoljavajući način u skladu s ciljevima utvrđenima u programu, i da su dokazni dokumenti, i da će ostati, dostupni kako je predviđeno člankom 48. Sektorskog sporazuma.

Izjavljujem da:

1. Popis izdataka je točan. Temelji se na računima na razini pojedinačnih projekata i prati ga dokumentirani dokaz.

2. Isplate krajnjim korisnicima izvršene su bez posebnih pristojbi, odbitaka ili zadržavanja bilo kojeg iznosa koji bi mogao smanjiti iznos financijske pomoći na koju imaju pravo.

3. Provjerio sam da je izdatak koji je proglašen prihvatljivim proveden u skladu s programom, VFS-om, Odlukom (Odlukama) Komisije iz članaka 25., 53. i 54. Sektorskog Sporazuma i načelima dobroga financijskoga upravljanja.

4. Izjava uključuje sve dugove koji su zabilježeni u manje od dvije godine. Ukupan iznos tih dugovanja na kraju godine na koju se ova izjava odnosi iznosi ……. eura.

5. Opseg sredstava Zajednice u IPARD-ovim računima u eurima kao na kraju godine na koju se ova izjava odnosi iznosi ……. eura.

6. Pretvaranja između nacionalne valute i eura provedena su u skladu s odredbom članka 45. Sektorskog Sporazuma.

7. Kamate nastale financiranjem Zajednice utvrđene su i zabilježene u skladu s odredbama članka 45. Sektorskog sporazuma.

8. Informacije o potvrdi obračuna, kako je navedeno u članku 51. Sektorskog sporazuma, na vrijeme su potvrđene i priopćene Komisiji.

9. Oblik i sadržaj godišnjih izvješća, kako je navedeno u članku 50. Sektorskog sporazuma, i računovodstvenih podataka, kako je navedeno u članku 52. Sektorskog sporazuma, utvrđen je u skladu s Međunarodnim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima i svim smjernicama o primjeni tih standarda koje je utvrdila Komisija.

10. Dokazni dokumenti su, i ostaju, dostupni kako je predviđeno člankom 51. Sektorskog sporazuma. Podložni su provjeri.

Ova izjava o računima sadrži ..... brojem označene stranice.

Ovu izjavu je dao: .....

(Datum, pečat i potpis čelnika Nacionalnog fonda)

Izjava je sastavljena na temelju financijskih iznosa koje je pružio: .....

(Datum (-e), pečat (-e) i potpis (-e) računovođe IPARD Agencije i/ili Nacionalnog fonda)

Potvrdio: .....

(Datum, pečat i potpis Nacionalnog dužnosnik za ovjeravanje u ime Hrvatske)

Sastavljeno u ....., ... (Datum)

OBRAZAC D 2 – GODIŠNJA IZJAVA O RAČUNIMA ZA FINANCIJSKU GODINU (GODINA)
Europska komisija – IPARD

IPARD program:		Broj CCI:
Mjera / Os	Skraćenica	Dio Zajednice koji je zatražen za IPARD program u tromjesečnim izjavama za financijsku godinu (GODINA)
		ispunjava država korisnica
101 Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva		
102 Podrška za uspostavu skupina proizvođača		
103 Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribarskih proizvoda		
Ukupna prioritetna os 1.	Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedbe standarda Zajednice	
201 Radnje za poboljšanje okoliša i krajolika		
202 Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja		
Ukupna os 2.	Pripremne radnje	
301 Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture		
302 Diverzifikacija i razvoj ruralnih ekonomskih aktivnosti		
303 Poboljšanje usavršavanja		
Ukupna os 3.	Razvoj ruralne ekonomije	
Tehnička pomoć		
Sveukupni zbroj		

Ukupan iznos izvanrednog duga na dan 31.12. (GODINA)	
Završna bilanca IPARD-ovog računa u eurima na dan 31.12.(GODINA)	

DODATAK IV.

NAJAVE PLAĆANJA

NAJAVE IZNOSA KOJI IPARD TREBA PLATITI, A KOJI TREBA PREDATI NAJKASNIJE DO 28. VELJAČE

Procjena iznosa u eurima koje IPARD treba platiti u godini »n« za:			
Program	siječanj – ožujak	travanj – lipanj	srpanj – rujan
Procjena iznosa u eurima koje IPARD treba platiti u godini »n+1« za:			
listopad – prosinac	siječanj – ožujak	travanj – lipanj	srpanj – rujan

DODATAK V. FINANCIJSKA IDENTIFIKACIJA

FINANCIJSKA IDENTIFIKACIJA

_

IZJAVA O PRIVATNOSTI http:///ec.europa.eu/budget/izvršenje/ftiers_fr.htm

IME RAČUNA		
IME RAČUNA(1)		
ADRESA		
MJESTO/GRAD	BROJ POŠTE	
DRŽAVA		
KONTAKT		
TELEFON	FAKS	
E-POŠTA		

BANKA		
NAZIV BANKE		
ADRESA PODRUŽNICE		
MJESTO/GRAD	BROJ POŠTE	
DRŽAVA		
BROJ RAČUNA		
IBAN(2)		
NAPOMENE:		

PEČAT BANKE + POTPIS PREDSTAVNIKA BANKE (Oboje obvezno)(3)	DATUM + POTPIS VLASNIKA RAČUNA (Obvezno)
	DATUM

(1) Ime i naslov pod kojim je račun otvoren, a ne ime ovlaštenog agenta

(2) Ako se IBAN oznaka (međunarodni broj bankovnog računa) primjenjuje u državi u kojoj se vaša banka nalazi

(3) Preferira se priložiti primjerak posljednje izjave banke, u kojem slučaju se pečat banke i popis predstavnika banke ne zahtijevaju. Potpis vlasnika računa obvezan je u svim slučajevima.

Članak 3.

Financijske obveze koje će nastati za Republiku Hrvatsku na temelju Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona planirat će se sukladno odredbama propisa o izvršavanju državnih proračuna za 2008. godinu i za slijedeće godine tijekom kojih će se IPARD program provoditi.

Članak 4.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove financija i poslove poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 400-01/08-01/02

Zagreb, 21. studenoga 2008.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r

[1]SL L 210, 31.7.2006.; str. 82.

[2]SL L 170, 29.6.2007., str. 1.

[3]SL L 375, 23.12.1989., str. 11. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena uredbom (EC) 2257/2004 (SL L 389, 30.12.2004., str. 1.).

[4]SL L 161, 26.6.1999., str. 73. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ-a) br. 2112/2005 (SL L 344, 27.12.2005, str. 23).

[5]SL L 161, 26.6.1999., str. 87. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ-a) br. 2112/2005.

[6]SL L 342, 27.12.2001., str. 1. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ-a) br. 2112/2005.

[7]SL L 306, 7.12.2000., str. 1. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ-a) br. 2112/3005.

[8]C(2008)690.

[9]C(2007)3208, 6.7.2007.

[10]SL L 312, 23.12.1995, str.1. Uradbe zadnje izmjenjena Uredbom Komisije (EC) br, 1233/2007 id 22. listopada 2007. (SL L 279, 23.10.2007, str. 10).

[11]Odluka Vijeća i Komisije br. 2005/40/EZ, Euratom od 13. prosinca 2004. (SL L 26, 28.1.2005., str. 0001-0093.).

[12]SL L 248, 16.9.2002, str. 1. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena uredbom (EZ, Euratom) br. 1525/2007 (SL L 343, 27.12.2007., str. 9.).

[13]SL L 292, 15.11.1996., str. 2.

[14]SL L 375, 31.12.1991., str. 1.

[15]SL L 371, 27.12.2006, str. 1

[16]SL L 368, 23.12.2006, str. 15. Uredba zadnje izmjenjena Regulativom (EC) br. 1236/2007 od 22. listopada 2007. (SL L 280, 24.10.2007, str. 3)

[17]Položaji u kojima osoblje može postati osjetljivo na nepravilan utjecaj zbog prirode odnosa s trećim stranama ili informacija koje posjeduju.

[18]Ni u kojem slučaju se funkcije izvršenja isplate, i izračuna obveza i isplata ne smiju prenosti.

ml>